

Projekt

z dnia 11 czerwca 2026 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY MIEJSKIEJ W SZTUMIE**

z dnia 2026 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnej Strategii Rozwoju Systemu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej Miasta
i Gminy Sztum na lata 2026-2031**

Na podstawie art. 59 ustawy z dnia 5 grudnia 2024 r. o ochronie ludności i obronie cywilnej (Dz. U. poz. 1907), art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1465, 1572, 1907, 1940), zgodnie z zaleceniami Wojewody Pomorskiej z dnia 15 stycznia 2026 roku w zakresie wdrożenia Wojewódzkiej Strategii Rozwoju Systemu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej oraz Uchwały Nr 231/2026 Zarządu Powiatu Sztumskiego z dnia 17 marca 2026 r. w sprawie przyjęcia projektu Powiatowej Strategii Rozwoju Systemu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej uchwala się, co następuje:

§ 1. Rada Miejska w Sztumie przyjmuje Gminną Strategię Rozwoju Systemu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej Miasta i Gminy Sztum na lata 2026-2031, stanowiącą załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Sztum.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej Sztum

Waldemar Fierek

GMINNA STRATEGIA ROZWOJU SYSTEMU OL i OC MIASTA I GMINY SZTUM NA LATA 2026-2031

URZĄD MIASTA I GMINY W SZTUMIE

ZATWIERDZAM
BURMISTRZ MIASTA I GMINY SZTUM

*Burmistrz
Miasta i Gminy Sztum.
mgr Bartosz Mazerski*

Sztum, dnia 05.05.2026r.

GMINNA STRATEGIA ROZWOJU SYSTEMU OL i OC MIASTA I GMINY SZTUM NA LATA 2026 - 2031

SPIS TREŚCI

1. POSTANOWIENIA OGÓLNE	3
2. CHARAKTERYSTYKA GMINY	8
2.1. POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE	9
2.2. GOSPODARKA I EKONOMIA	10
2.3. INFRASTRUKTURA DROGOWA	12
2.4. INFRASTRUKTURA KOLEJOWA	13
2.7. STRUKTURA ADMINISTRACYJNA	13
2.8. LUDNOŚĆ	13
3. ŚRODOWISKO BEZPIECZEŃSTWA I IDENTYFIKACJA ZAGROŻEŃ	14
3.1. AKTUALNE UWARUNKOWANIA ŚRODOWISKA BEZPIECZEŃSTWA	15
3.2. REGULACJE PRAWNE OCHRONY LUDNOŚCI I OBRONY CYWILNEJ	16
3.3. ZNACZENIE OCHRONY LUDNOŚCI I OBRONY CYWILNEJ DLA PRZETRWANIA	17
3.4. UWARUNKOWANIA REGIONALNE BEZPIECZEŃSTWA DLA WOJ. POMORSKIEGO	17
3.5. UWARUNKOWANIA BEZPIECZEŃSTWA DLA GMINY SZTUM	17
3.6. IDENTYFIKACJA ZAGROŻEŃ	18
3.7. DIAGNOZA AKTUALNEGO STANU SYSTEMU OCHRONY LUDNOŚCI I OBRONY CYWILNEJ	19
4. MISJA I WIZJA ROZWOJU SYSTEMU OCHRONY LUDNOŚCI I OBRONY CYWILNEJ	22
4.1. WIZJA SYSTEMU OCHRONY LUDNOŚCI I OBRONY CYWILNEJ	23
4.2. MISJA SYSTEMU OCHRONY LUDNOŚCI I OBRONY CYWILNEJ	23
5. CELE STRATEGICZNE ROZWOJU SYSTEMU OCHRONY LUDNOŚCI I OBRONY CYWILNEJ	27
6. KIERUNKI DZIAŁAŃ ROZWOJU SYSTEMU OCHRONY LUDNOŚCI I OBRONY CYWILNEJ	30
6.1. OBSZAR 1 – OBIEKTY ZBIOROWEJ OCHRONY	31
6.2. OBSZAR 2 – ZABEZPIECZENIE LOGISTYCZNE I ZAPEWNIENIE CIĄGŁOŚCI DOSTAW	33
6.3. OBSZAR 3 – UTRZYMANIE I ROZWÓJ PODMIOTÓW OCHRONY LUDNOŚCI I ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH, W TYM KSRG, PRM I JEDNOSTEK OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ	36
6.4. OBSZAR 4 – EDUKACJA, SZKOLENIA ORAZ BAZA I ZAPLECZE SZKOLENIOWE	38
6.5. OBSZAR 5 – BEZPIECZNA ŁĄCZNOŚĆ PAŃSTWOWA ORAZ ALARMOWANIE, OSTRZEGANIE I POWIADAMIANIE	40
6.6. OBSZAR 6 – KORPUS OBRONY CYWILNEJ	41
7. FINANSOWANIE ROZWOJU SYSTEMU OCHRONY LUDNOŚCI I OBRONY CYWILNEJ	44
8. HARMONOGRAM REALIZACJI	46
8.1 ETAP I – PRZYGOTOWANIE I ROZPOCZĘCIE INWESTYCJI (2026)	47
8.2 ETAP II – ROZWÓJ INFRASTRUKTURY SYSTEMU (2027–2029)	48
8.3 ETAP III – INTEGRACJA I ROZWÓJ SYSTEMU (2030–2031)	49
8.4 ZASADY AKTUALIZACJI HARMONOGRAMU	49
9. MONITORING I EWALUACJA	50
9.1 CELE SYSTEMU MONITORINGU	51
9.2 PODMIOTY ODPOWIEDZIALNE ZA MONITORING	52
9.3 SYSTEM WSKAŹNIKÓW MONITOROWANIA	52
9.4 RAPORTOWANIE I OCENA REALIZACJI STRATEGII	53
9.5 EWALUACJA STRATEGII	53
9.6 AKTUALIZACJA STRATEGII	53
10. POSTANOWIENIA KOŃCOWE	54

1. POSTANOWIENIA OGÓLNE

1

1. Podstawę prawną wydanych zaleceń i opracowania niniejszej strategii stanowi:
 - 1) Ustawa z dnia 5 grudnia 2024 r. o ochronie ludności i obronie cywilnej (Dz.U. 2024 poz. 1907), w szczególności art. 11 ust. 2, art. 59 ust. 1-4 i art. 60 ust. 2,
 - 2) Uchwała nr 72 Rady Ministrów z dnia 27 maja 2025 r. w sprawie zatwierdzenia Programu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej na lata 2025-2026 (Monitor Polski 2025, poz. 541),
 - 3) Zalecenia Wojewody Pomorskiej z dnia 15 stycznia 2026 roku w zakresie wdrożenia Wojewódzkiej Strategii Rozwoju Systemu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej,
 - 4) Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz. U. z 2025, poz. 1684) art. 4 ust. 1 pkt 15, art. 12, pkt 9b), art. 34 ust. 1c,
 - 5) Wielostronne Porozumienie w sprawie współpracy w zakresie zarządzania kryzysowego, ochrony ludności, obrony cywilnej, obronności oraz bezpieczeństwa powszechnego zawarte w dniu 9 czerwca 2025 roku pomiędzy Starostą Sztumskim a Burmistrzami i Wójtami gmin powiatu sztumskiego,
 - 6) Zgodnie z art. 5 ustawy zadania z obszaru ochrony ludności i obrony cywilnej są wykonywane przez organy oraz podmioty ochrony ludności i obrony cywilnej, w zależności od rodzaju i skali zagrożeń i ich właściwości, na zasadach przewidzianych w ustawie oraz innych przepisach prawa, w szczególności w:
 - a) ustawie z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. z 2023 r. poz. 122, z późn. zm.);
 - b) ustawie z dnia 18 kwietnia 2002 r. o stanie klęski żywiołowej (Dz. U. z 2025 r. poz. 112);
 - c) ustawie z dnia 21 czerwca 2002 r. o stanie wyjątkowym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1928);
 - d) ustawie z dnia 29 sierpnia 2002 r. o stanie wojennym oraz o kompetencjach Naczelnego Dowódcy Sił Zbrojnych i zasadach jego podległości konstytucyjnym organom Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2025 r. poz. 504);
 - e) ustawie z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny.

Dopełnienie wyżej wymienionych przepisów stanowią ustawy i akty wykonawcze dla organów administracji publicznej, jak również dla służb i podmiotów (instytucji i organizacji pozarządowych) realizujących działania ratownicze i pomocowe oraz przedsiębiorstw i organizacji pozarządowych, które realizują misję publiczną na rzecz szeroko rozumianej ochrony ludności, w tym przepisy ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465, z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.
2. Gminna Strategia Rozwoju Systemu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej na lata 2026-2031 dla Miasta i Gminy Sztum stanowi implementację strategii wojewódzkiej w tym zakresie.
3. Celem opracowania niniejszej strategii jest wyznaczenie długoterminowych celów oraz planowanie działań niezbędnych do ich osiągnięcia, a także kreślenie sposobów działania organów i podmiotów ochrony ludności w środowisku bezpieczeństwa województwa pomorskiego, powiatu sztumskiego i w tym w szczególności Miasta i Gminy Sztum. Niniejszy dokument pozwala usystematyzować działania, optymalizować wykorzystanie zasobów

i zwiększyć efektywność działań w zakresie maksymalizacji poziomu ochrony ludności na terenie gminy Sztum.

4. Zasadniczym celem wydanych poniższych zaleceń jest przedstawienie Strategii umożliwiającej efektywne i skoordynowane wykorzystywanie środków finansowych przewidzianych na realizację Programu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej poprzez wyeliminowanie problematycznych kwestii, które zostały zidentyfikowane w początkowej fazie realizacji zadań i programu OL i OC w roku 2025, ze szczególnym uwzględnieniem wskazanych obszarów realizacji zadań obejmujących:

- 1) **Obszar 1 – Obiekty zbiorowej ochrony, w tym dział:**
 - a) budowli ochronnych zapewniających przetrwanie w przypadku skażeń i uderzeń z powietrza,
 - b) miejsca doraźnego schronienia,
 - c) centralna ewidencja obiektów zbiorowej ochrony.
- 2) **Obszar 2 – Zabezpieczenie logistyczne i zapewnienie ciągłości dostaw, w tym dział:**
 - a) uzupełnienie zasobów i infrastruktury niezbędnej do realizacji zadań ochrony ludności i obrony cywilnej,
 - b) zapewnienie ciągłości dostaw podstawowych usług,
 - c) ewidencja zasobów.
- 3) **Obszar 3 – Utrzymanie i rozwój podmiotów ochrony ludności i organizacji pozarządowych, w tym krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego, Państwowego Ratownictwa Medycznego i jednostek ochrony przeciwpożarowej, w tym dział:**
 - a) wyposażenie ratowników podmiotów ochrony ludności,
 - b) sprzęt do działań ratowniczych,
 - c) sprzęt do ewakuacji,
 - d) sprzęt logistyczny oraz CBRN,
 - e) utrzymanie wyposażenia,
 - f) realizacja zadań z zakresu ratownictwa medycznego,
 - g) pomoc humanitarna.
- 4) **Obszar 4: Edukacja, szkolenia oraz baza i zaplecze szkoleniowe, w tym dział:**
 - a) edukacja,
 - b) szkolenia,
 - c) zapewnienie dostępności kierowców na potrzeby OL i OC,
 - d) publikacje i promocja ochrony ludności w ramach obrony cywilnej,
 - e) badania i rozwój w obszarze ochrony ludności,
 - f) baza i zaplecze poligonowe.
- 5) **Obszar 5 – Bezpieczna łączność Państwowa oraz alarmowanie, ostrzeganie i powiadamianie, w tym dział:**
 - a) System Bezpiecznej Łączności Państwowej (SBŁP),
 - b) system ostrzegania, alarmowania i powiadamiania.
- 6) **Obszar 6 – Korpus obrony cywilnej, w tym dział:**

- a) utworzenie korpusu obrony cywilnej (personel OC i krajowa rezerwa OC),
 - b) oznakowanie podmiotów OC.
5. Dokument ten stanowi podstawę do planowania, koordynowania i realizacji wszelkich działań w zakresie zadań wynikających z przyjętego do realizacji programu OL i OC na lata 2025-2026 oraz planowanych w kolejnych latach programów dla gminy Sztum jako organu ochrony ludności i obrony cywilnej, służb, inspekcji, straży i ustawowych oraz uznanych przez organ ustawowe podmiotów ochrony ludności i obrony cywilnej funkcjonujących na terenie gminy, a także innych instytucji i organizacji współpracujących w procesie realizacji tych zadań.
 6. Gminny organ ochrony ludności i obrony cywilnej planuje w procesie realizacji zadań oraz tworzenia zasobów ochrony ludności i obrony cywilnej wykorzystywać zdobyte w roku 2025 doświadczenie w tym zakresie oraz zapewnić realizację i kontynuację zapisów i celów zawartych w opracowanych lokalnie dokumentach planistyczno-organizacyjnych w kolejnych latach mając na uwadze konieczność zapewnienia ciągłości działania ustawowych organów ochrony ludności oraz realizację tych zadań w wieloletniej perspektywie czasowej, dążąc do stworzenia komplementarnego i efektywnego systemu ochrony ludności i obrony cywilnej.
 7. Gminny organ ochrony ludności i obrony cywilnej planuje w procesie realizacji ustawowych zadań oraz tworzenia zasobów ochrony ludności i obrony cywilnej uwzględniać specyfikę społeczną, ekonomiczno-gospodarczą oraz geograficzno-przestrzenną w zakresie występujących zagrożeń wynikających z opracowanych planów zarządzania kryzysowego, planów operacyjnych funkcjonowania w warunkach zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa i w czasie wojny oraz pozostałych planów operacyjnych na wypadek zagrożeń np. powodziowych, a także gminnego wkładu do powiatowego planu ewakuacji ludności i pozostałych dokumentów planistyczno-organizacyjnych w zakresie bezpieczeństwa, zarządzania kryzysowego i ochrony ludności.
 8. Gminny organ ochrony ludności i obrony cywilnej planuje w procesie realizacji ustawowych zadań tworzyć zasoby i struktury organizacyjne na potrzeby systemu ochrony ludności i obrony cywilnej na terenie gminy, zapewniające pełną zdolność i efektywność do działania oraz reagowania podczas wystąpienia każdego ze zidentyfikowanych zagrożeń i były zgodne z przyjętymi / planowanymi scenariuszami zdarzeń, rodzajem realnie występujących zagrożeń i uwzględniały zagrożenia kinetyczne oraz inne związane z wystąpieniem konfliktu zbrojnego oraz jego złożoności przebiegu i czasokresu potencjalnego trwania.
 9. Gminny organ ochrony ludności i obrony cywilnej planuje w procesie realizacji ustawowych zadań, tworzyć zasoby i struktury organizacyjne na potrzeby systemu ochrony ludności i obrony cywilnej na terenie gminy, zapewniające równomierne i efektywne wzmocnienie zdolności wszystkich organów, podmiotów ochrony ludności i obrony cywilnej oraz mieszkańców i pozostałych jednostek organizacyjnych i organizacji, w tym w szczególności pozarządowych w zakresie podnoszenia gotowości, odporności i zdolności do reagowania na realne zagrożenia na terenie administrowanej jednostki samorządu terytorialnego w latach 2026-2031.
 10. Realizacja poszczególnych celów strategicznych oraz celów częściowych (operacyjnych) określonych w niniejszym dokumencie uzależniona będzie od poziomu dostępnych dla organu ochrony ludności i obrony cywilnej środków finansowych przeznaczanych na realizację tych zadań. Środki te będą pochodziły z budżetu państwa, budżetu gminy, środków z funduszy

celowych, programów rządowych, środków Unii Europejskiej oraz innych dostępnych otwartych źródeł finansowania wskazanych w rozdziale dotyczącym finansowania działań.

11. Stopień oraz tempo realizacji poszczególnych przedsięwzięć przewidzianych w niniejszym dokumencie będą również uzależnione od ewentualnych zmian zachodzących w obowiązującym systemie prawnym regulującym funkcjonowanie ochrony ludności i obrony cywilnej, a także od priorytetów określanych w dokumentach strategicznych wyższego szczebla, w szczególności dokumentach rządowych oraz wojewódzkich.
12. W związku z powyższym niniejsza Strategia ma charakter dokumentu kierunkowego z zachowaniem elastycznego charakteru, którego realizacja może podlegać aktualizacji w przypadku zmian uwarunkowań prawnych, finansowych, organizacyjnych lub środowiska bezpieczeństwa, mających wpływ na funkcjonowanie tworzonego systemu ochrony ludności i obrony cywilnej na terenie gminy Sztum.

2. CHARAKTERYSTYKA GMINY

2

2.1. Położenie geograficzne

Gmina Sztum znajduje się w zachodniej części powiatu sztumskiego, położonego w południowo-wschodniej części **województwa pomorskiego**. Powiat ziemski, tworzący wraz z sąsiednimi powiatami, malborskim i kwidzyńskim grupę powiatów powiślańskich wzdłuż północnej części rz. Nogat

Rys. 1 - Mapa - położenie powiatu sztumskiego na terenie województwa pomorskiego

Źródło: opracowanie własne QGIS / ArcGIS na podstawie danych przestrzennych GUGiK.

Rys. 2 - Mapa – położenie Gminy Sztum na terenie powiatu sztumskiego

Źródło: opracowanie własne QGIS / ArcGIS na podstawie danych przestrzennych GUGiK.

Od strony północnej gm. Sztum graniczy z gm. Malbork położoną na terenie powiatu malborskiego. Od strony zachodniej graniczy z gm. Pelplin i gm. Gniew położonymi na terenie powiatu tczewskiego, od strony wschodniej graniczy z gm. Stary Targ i gm. Mikołajki Pomorskie, zaś od strony południowej z gm. Ryjewo, położoną na terenie powiatu kwidzyńskiego.

Gmina Sztum położona jest w odległości ok. 60 km od stolicy województwa pomorskiego m. Gdańsk. Wraz z powiatami nowodworskim, malborskim, kwidzyńskim leży po wschodniej stronie rz. Wisła potencjalnie w strefie oddziaływania bezpośredniego w przypadku konfliktu zbrojnego z Federacją Rosyjską na pomocniczym kierunku uderzenia [PKU] z Obwodu Królewieckiego. Północna część gminy znajduje się w niewielkiej odległości od terenów należących do 22 Bazy Lotnictwa Taktycznego w Malborku. Nad obszarem gminy przebiega droga lotnicza (korytarz powietrzny) od Grudziądz do Nowy Dwór Gdański w kierunku lotniska Gdańsk-Rębiechowo.

2.2. Gospodarka i ekonomia

Gmina Sztum tak jak i cały powiat charakteryzuje się niskim stopniem uprzemysłowienia oraz urbanizacji wynoszącym $\approx 34\%$. Zakłady przemysłowe zlokalizowane są głównie w mieście. Na terenie gminy Sztum występują zakłady przemysłowe: metalowe, paszowe, meblowe, mineralne, skórzane. Większość to przedsiębiorstwa działające w sektorze prywatnym. Natomiast w sektorze prywatnym, podobnie jak w strukturze ogólnopolskiej, dominujący udział stanowiły osoby fizyczne prowadzące samodzielnie pozarolniczą działalność gospodarczą. Drobną przedsiębiorczość w czasach kryzysu może w większej mierze ulegać problemom związanym z utrzymaniem płynności finansowej, pozyskaniem źródeł finansowania bieżącej działalności operacyjnej.

Drugą grupę firm obszaru gminy, zidentyfikowaną pod względem liczebności, stanowią spółki handlowe. Liczba spółek handlowych z udziałem kapitału zagranicznego w powiecie sztumskim w sektorze prywatnym ogółem wyniosła 0,82% ogółu zarejestrowanych w tym sektorze jednostek gospodarczych. Jest to dość niski poziom biorąc pod uwagę, że w województwie pomorskim wskaźnik ten wynosi 1,68%, a w Polsce 1,81%.

Gmina Sztum charakteryzuje się wyższą liczbą podmiotów gospodarki narodowej na 10 tys. mieszkańców niż średnia dla powiatu sztumskiego. Ponad połowa podmiotów gospodarczych w powiecie sztumskim zlokalizowana jest w gminie Sztum. Największymi pracodawcami w Gminie Sztum są:

- ROYO POLSKA Sp. z o. o. w m. Sztumskie Pole
- FILA Polska Fabryka Wodomierzy i Ciepłomierzy w m. Sztumskie Pole
- Fobos One w m. Sztum
- ADM Czernin S.A. w m. Czernin
- Sonac Uśnice Sp. z o. o. w m. Uśnice
- POM Sztum Sp. z o. o. w m. Sztum
- ROGER Sp. z o. o. sp. k. w m. Gościszewo
- Zakład Karny w m. Sztum

Hodowla zwierząt obejmuje zakład hodowlany: trzody chlewnej w m. Czernin gmina Sztum, a także ферmy drobiu m. Sztumskie Pole gmina Sztum. Zasadniczo na terenie gminy Sztum przeważają małe

gospodarstwa rolne do 5 ha powierzchni, drugie w kolejności są gospodarstwa o powierzchni mieszczącej się w przedziale 20-50 ha oraz 10-20 ha. Większość gospodarstw produkuje na potrzeby własne rodziny, a praca w gospodarstwach rolnych jest źródłem utrzymania dla większości mieszkańców gminy. Gospodarstwa wysokotowarowe stanowią niewielki procent ogólnej liczby gospodarstw.

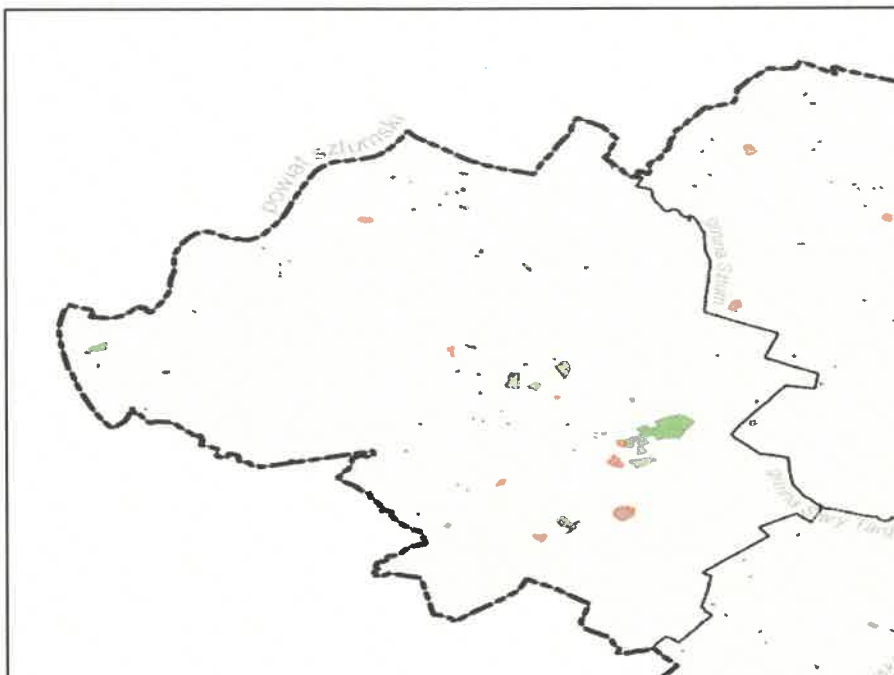
Na obszarze gminy Sztum przeważa produkcja rolnicza, obejmująca głównie uprawy buraków cukrowych, zbóż, roślin strączkowych oraz surowców na pasze objętościowe. W zakresie hodowli zwierząt występują zakłady hodowlane trzody chlewnej w m. Czernin oraz drobiu.

Warunki w jakich funkcjonują gospodarstwa rolne na terenie gminy są złożone. Słaba kondycja finansowa rolnictwa wynika głównie z niskiej towarowości gospodarstw rolnych, spowodowanej ich niewielką powierzchnią, uniemożliwiającą dostateczne wyposażenie techniczne. Większość gospodarstw produkuje na potrzeby własne rodziny. Gospodarstwa wysokotowarowe stanowią niewielki procent ogólnej liczby gospodarstw. Nieskażone środowisko naturalne, korzystne warunki glebowe [znaczący udział gleb wysokich klas bonitacyjnych] oraz wystarczająca liczba osób w wieku produkcyjnym stanowią szansę na rozwój produkcji zdrowej żywności w gospodarstwach ekologicznych.

Użytki rolne zajmują około 62 % powierzchni miasta i gminy Sztum. Jest to udział wyższy niż udział użytków rolnych w województwie pomorskim (49%). Użytki rolne w poszczególnych obrębach wiejskich w gminie Sztum występują nierównomiernie. W obrębach Biała Góra i Uśnice stanowią uzupełnienie zagospodarowania leśnego, a w obrębach Sztumskie Pole i Zajezerze powierzchnia użytków rolnych nie przekracza 50% obszaru. Natomiast w obrębach Polaszki i Michorowo udział użytków rolnych przekracza 90% powierzchni ogólnej.

Warunki przyrodnicze w gminie Sztum są korzystne dla rolnictwa. Występują tu przede wszystkim dobre warunki glebowe. Grunty rolne II i III klasy bonitacyjnej dominują w obrębach Polaszki i Michorowo oraz w obrębach Gronajny i Pietrzwałd. Ponadto znaczny udział gruntów rolnych II i III klasy bonitacyjnej występuje w obrębach Gościszewo, Koniecwałd, Koślinka, Zajezerze i Barlewice. (Udział gruntów II klasy jest niewielki). Na obszarze gminy Sztum występują także kompleksy gleb V i VI klasy bonitacyjnej, które w zasadzie powinny być wyłączone z użytkowania rolniczego i przeznaczone np. pod zalesienie.

Rys. 3 - Mapa - gospodarstwa rolne, hodowlane, sady, plantacje

Źródło: opracowanie własne QGIS / ArcGIS na podstawie danych przestrzennych GUGi

2.3. Infrastruktura drogowa

Na terenie gminy Sztum infrastruktura drogowa jest rozwinięta w stopniu dobrym. Ogólna długość dróg na terenie gminy wynosi ≈ 160 km.

DROGI KRAJOWE - na sieć dróg na terenie gminy składają się drogi krajowe znajdujące się w zarządzie Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Gdańsku GDDKiA o łącznej długości ok 17,8 km w ciągu drogi DK-55. Za utrzymanie, organizację, kierowanie ruchem oraz zarządzanie kryzysowe na terenie powiatu odpowiedzialny jest Wydział ds. Zarządzania Kryzysowego i Bezpieczeństwa GDDKiA o/ w Gdańsku.

DROGI WOJEWÓDZKIE - przez teren gminy przebiegają drogi wojewódzkie DW 517 o łącznej długości $\approx 7,2$ km, DW 516 o długości ≈ 487 m., DW 603 o długości $\approx 10,2$ km, DW 605 o łącznej długości $\approx 3,3$ km. Za utrzymanie infrastruktury drogowej, organizację i kierowanie ruchem oraz zarządzanie kryzysowe na terenie powiatu odpowiedzialny jest Zarząd Dróg Wojewódzkich w Gdańsku Rejon w Sztumie.

DROGI POWIATOWE - to łącznie $\approx 45,5$ km. Za utrzymanie infrastruktury drogowej, organizację i kierowanie ruchem oraz zarządzanie kryzysowe na terenie powiatu odpowiedzialny jest Wydział Komunikacji, Transportu i Dróg Starostwa Powiatowego w Sztumie.

DROGI GMINNE - mają łączną długość $\approx 75,00$ km. Drogi te znajdują się pod zarządem poszczególnych gmin.

DROGI LEŚNE - na terenie gminy znajdują się także drogi znajdujące się w zarządzie PGL „Lasy Polskie”.

ZAOPATRZENIE W PALIWA na terenie gminy Sztum opiera się na zlokalizowanej w centrum 1 stacji paliw i LPG oraz drugiej na obrzeżach która jest w trakcie budowy.

2.4. Infrastruktura kolejowa

Na terenie gminy Sztum infrastruktura kolejowa jest słabo rozwinięta. Przez gminę przebiegają tylko dwie [2] linie kolejowe o znaczeniu państwowym, o których mowa w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 17 kwietnia 2013 r. w sprawie wykazu linii kolejowych o znaczeniu państwowym [Dz.U. 2013 poz. 569 z póź. zm.] oraz Obwieszczeniu Prezesa Rady Ministrów z dnia 22 marca 2019 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie wykazu linii kolejowych o znaczeniu państwowym [Dz.U. z 2019 r. poz. 552].

Linia magistralna, dwutorowa, zelektryfikowana **nr 9 Warszawa Wschodnia Osobowa <> Gdańsk Główny** oraz linia drugorzędna, jednotorowa, nieelektryfikowana **nr 207 Toruń Wschodni <> Malbork** przez Grudziądz i Chełmżę, Kwidzyn, Sztum.

Obie linie kolejowe przeszły gruntowną modernizację techniczną. Utrzymanie i stan techniczny linii kolejowych i infrastruktury towarzyszącej należy ocenić jako wysoki poziom utrzymania. Ogólna długość szlaków kolejowych na terenie powiatu sztumskiego wynosi ≈ 35 km. Drogi kolejowe, zarządzanie ruchem kolejowym należy do zarządcy narodowej sieci linii kolejowej PKP PLK S.A. z siedzibą główną w Warszawie.

2.7. Struktura administracyjna

Miasto i Gmina Sztum położone jest w zachodniej części powiatu sztumskiego. Od strony północnej graniczy z gm. Malbork położoną na terenie powiatu malborskiego. Od strony zachodniej graniczy z gm. Pelplin i gm. Gniew położonymi na terenie powiatu tczewskiego, od strony wschodniej graniczy z gm. Stary Targ i gm. Mikołajki Pomorskie, zaś od strony południowej z gm. Ryjewo, położoną na terenie powiatu kwidzyńskiego. Zajmuje łącznie pow. 181,06 km², co stanowi ok. 25% pow. powiatu sztumskiego. Obszar miasta Sztum zajmuje pow. 4,59 km², co stanowi ok. 3% pow. gm. Sztum oraz ok. 0,6% powierzchni powiatu sztumskiego. Użytki rolne to 61% pow. gm., zaś użytki leśne to 25% pow. gminy.

2.8. Ludność

Gmina Sztum cechuje się stałym trendem spadkowym populacji. Między 2002 a 2025 r. odnotowano spadek na średnim poziomie $\approx 14\%$ liczby ludności. Liczba mieszkańców Miasta i Gminy Sztum wynosi 16 194 osoby (stan na styczeń 2026r.) z czego ludność miejska – 8 210 osób i ludność wiejska – 7 984 osoby. Procentowy udział ludności zamieszkującej obszary miejskie wynosi $\approx 51\%$, zaś zamieszkującej obszary wiejskie $\approx 49\%$ populacji gminy Sztum. Rozkład populacji pomiędzy płeć kształtuje się $\approx 53\%$ kobiety oraz $\approx 47\%$ mężczyźni.

3. ŚRODOWISKO BEZPIECZEŃSTWA I IDENTYFIKACJA ZAGROŻEŃ

3

3.1. Aktualne uwarunkowania środowiska bezpieczeństwa

Zapewnienie bezpieczeństwa państwa i obywateli stanowi jeden z najważniejszych celów strategicznych państwa określonych w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. poz. 483, z późn. zm.). Zapewnienie ochrony ludności i odbudowa systemu obrony cywilnej kraju, wraz z niezbędnymi zasobami, pozostaje jednym z pierwszoplanowych wyzwań tej strategii mającej na celu wzmacnianie odporności państwa i budowania odporności społeczeństwa na wszelkiego rodzaju zagrożenia. Wejście w życie ustawy wzmacnia system obronny kraju i stanowi dopełnienie ustawy z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny (Dz. U. z 2024 r. poz. 248, z późn. zm.), jak również umożliwia udzielanie wsparcia przez organizacje pozarządowe w ramach systemu ochrony ludności i obrony cywilnej.

W myśl art. 2 ust. 1 ustawy ochrona ludności to system składający się z organów administracji publicznej wykonujących zadania mające na celu zapewnienie bezpieczeństwa ludności przez ochronę życia i zdrowia ludzi, mienia, w tym zwierząt, infrastruktury niezbędnej do zaspokojenia potrzeb bytowych, dóbr kultury i środowiska w sytuacji zagrożenia, zwanych dalej „organami ochrony ludności”, podmiotów wykonujących te zadania, zwanych dalej „podmiotami ochrony ludności”, oraz zasobów ochrony ludności.

Z kolei zgodnie z art. 2 ust. 2 ustawy obrona cywilna to realizacja zadań określonych w art. 61 lit. a Protokołu dodatkowego do Konwencji genewskich z 12 sierpnia 1949 r. dotyczącego ochrony ofiar międzynarodowych konfliktów zbrojnych (Protokół I), sporządzonego w Genewie dnia 8 czerwca 1977 r. (Dz. U. z 1992 r. poz. 175, z późn. zm.), mająca na celu ochronę ludności cywilnej przed zagrożeniami wynikającymi z działań zbrojnych i ich następstw.

W ostatnich latach środowisko bezpieczeństwa państw Unii Europejskiej, w tym Rzeczypospolitej Polskiej, uległo znaczącym i wielowymiarowym zmianom. Dotychczas dominujące zagrożenia asymetryczne, takie jak terroryzm międzynarodowy, przestępczość zorganizowana czy cyberprzestępczość, zostały uzupełnione, a w wielu przypadkach zastąpione przez zagrożenia o charakterze konwencjonalnym oraz hybrydowym, związane z rywalizacją geopolityczną i możliwością prowadzenia działań zbrojnych na dużą skalę.

Najbardziej wyraźnym przykładem zmiany środowiska bezpieczeństwa w Europie jest pełnoskalowa agresja Federacji Rosyjskiej przeciwko Ukrainie rozpoczęta w 2022 roku. Konflikt ten pokazał, że współczesne działania wojenne obejmują nie tylko bezpośrednie starcia militarne, lecz także szerokie oddziaływanie na infrastrukturę cywilną, systemy energetyczne, transportowe, teleinformatyczne oraz system ochrony zdrowia.

W trakcie działań wojennych obserwuje się celowe ataki na obiekty infrastruktury krytycznej, w tym sieci energetyczne, szpitale, szkoły oraz obiekty użyteczności publicznej, co bezpośrednio wpływa na bezpieczeństwo ludności cywilnej.

Równolegle do zagrożeń militarnych obserwuje się nasilanie działań hybrydowych, takich jak operacje informacyjne i dezinformacyjne, cyberataki na systemy administracji publicznej i infrastruktury krytycznej, próby destabilizacji społecznej czy presja migracyjna wykorzystywana jako narzędzie oddziaływania politycznego.

W konsekwencji powyższych zjawisk rośnie znaczenie systemów ochrony ludności oraz obrony cywilnej, które stanowią istotny element systemu bezpieczeństwa państwa w wymiarze pozamilitarnym.

Ochrona ludności i obrona cywilna pełnią funkcję uzupełniającą wobec działań Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej oraz innych służb odpowiedzialnych za bezpieczeństwo państwa, zapewniając przygotowanie społeczeństwa i administracji publicznej do reagowania na sytuacje kryzysowe, katastrofy naturalne, awarie infrastruktury oraz skutki potencjalnych konfliktów zbrojnych.

Jednocześnie w ostatnich latach obserwowany jest wzrost częstotliwości oraz intensywności ekstremalnych zjawisk pogodowych, takich jak gwałtowne burze, silne wiatry, powodzie, susze czy fale upałów.

Zjawiska te, będące w dużej mierze konsekwencją zmian klimatycznych, mogą prowadzić do poważnych strat w infrastrukturze technicznej, gospodarce oraz w środowisku naturalnym, a także stanowić bezpośrednie zagrożenie dla życia i zdrowia ludności.

Nakładające się na siebie zagrożenia militarne, hybrydowe, technologiczne oraz naturalne powodują konieczność budowania kompleksowego i odpornego systemu ochrony ludności, zdolnego do reagowania zarówno na sytuacje kryzysowe czasu pokoju, jak i na zagrożenia występujące w czasie konfliktu zbrojnego.

3.2. Regulacje prawne ochrony ludności i obrony cywilnej

Podstawowe zadania obrony cywilnej zostały określone w prawie międzynarodowym, w szczególności w Protokołach dodatkowych do Konwencji Genewskich z 1949 roku.

Zgodnie z art. 2 ust. 2 ustawy obrona cywilna to realizacja zadań określonych w art. 61 lit. a Protokołu dodatkowego do Konwencji genewskich z 12 sierpnia 1949 r. dotyczącego ochrony ofiar międzynarodowych konfliktów zbrojnych (Protokół I), sporządzonego w Genewie dnia 8 czerwca 1977 r. (Dz. U. z 1992 r. poz. 175, z późn. zm.), mająca na celu ochronę ludności cywilnej przed zagrożeniami wynikającymi z działań zbrojnych i ich następstw.

Podstawowym celem obrony cywilnej jest ochrona ludności cywilnej przed skutkami działań zbrojnych oraz pomoc w usuwaniu skutków klęsk żywiołowych i katastrof. Do głównych i najważniejszych zadań obrony cywilnej należy w szczególności:

- ostrzeganie ludności o zagrożeniach,
- ewakuacja ludności z obszarów zagrożonych,
- organizowanie schronienia i ochrony przed skutkami działań zbrojnych,
- ratownictwo medyczne i pomoc humanitarna,
- ochrona dóbr niezbędnych do przetrwania ludności.

Rzeczpospolita Polska jako sygnatariusz Protokołu dodatkowego I do Konwencji Genewskich, zobowiązana jest do zapewnienia odpowiedniej ochrony prawnej oraz organizacyjnej systemu ochrony ludności i obrony cywilnej, a także do zagwarantowania bezpieczeństwa członkom formacji ochrony ludności oraz osobom cywilnym pozostającym pod ich ochroną.

3.3. Znaczenie ochrony ludności i obrony cywilnej dla przetrwania

Współczesne koncepcje bezpieczeństwa narodowego wskazują, że jednym z podstawowych celów funkcjonowania państwa jest zapewnienie jego przetrwania.

Przetrwanie państwa oznacza zdolność do zachowania niezależności, suwerenności oraz integralności terytorialnej, a także biologiczną zdolność do przetrwania narodu jako wspólnoty społecznej i kulturowej.

W tym kontekście ochrona ludności i obrony cywilnej stanowi jeden z kluczowych elementów systemu bezpieczeństwa narodowego zapewniającego zdolność zapewnienia zdolności przetrwania ludności. Obejmuje ona zarówno działania podejmowane w czasie pokoju, mające na celu przygotowanie administracji publicznej oraz społeczeństwa na sytuacje kryzysowe, jak i działania realizowane w czasie wojny, których celem jest ograniczenie strat wśród ludności cywilnej oraz utrzymanie podstawowych funkcji państwa.

Potencjał systemu ochrony ludności wpływa bezpośrednio na zdolność państwa do funkcjonowania w warunkach zagrożenia oraz na odporność społeczeństwa na skutki katastrof, kryzysów oraz konfliktów zbrojnych.

3.4. Uwarunkowania regionalne bezpieczeństwa dla woj. pomorskiego

Województwo pomorskie odgrywa istotną rolę w systemie bezpieczeństwa państwa ze względu na swoje położenie geograficzne oraz znaczenie gospodarcze i infrastrukturalne. Na jego obszarze znajdują się kluczowe elementy infrastruktury krytycznej państwa, w tym porty morskie w Gdańsku i Gdyni, infrastruktura energetyczna, ważne węzły transportowe oraz elementy infrastruktury wojskowej. Region ten znajduje się również w bezpośrednim sąsiedztwie Obwodu Królewieckiego Federacji Rosyjskiej, który stanowi jeden z najbardziej zmilitaryzowanych obszarów w Europie.

W przypadku eskalacji konfliktu zbrojnego w regionie Morza Bałtyckiego województwo pomorskie może znajdować się w strefie oddziaływania działań militarnych, w tym uderzeń raketowych, działań lotniczych lub operacji hybrydowych.

Z tego względu system ochrony ludności w województwie pomorskim musi uwzględniać zarówno zagrożenia wynikające z klęsk żywiołowych i katastrof technicznych, jak również potencjalne zagrożenia związane z konfliktem zbrojnym oraz oddziaływaniem infrastruktury wojskowej znajdującej się w regionie.

3.5. Uwarunkowania bezpieczeństwa dla gminy Sztum

Gmina Sztum położona jest we wschodniej części województwa pomorskiego, w odległości około 60 km od stolicy regionu – miasta Gdańska. Wraz z powiatami nowodworskim, malborskim oraz kwidzińskim znajduje się po wschodniej stronie rzeki Wisły. Z punktu widzenia potencjalnych uwarunkowań bezpieczeństwa obszar ten może znajdować się w strefie oddziaływania działań militarnych w przypadku konfliktu zbrojnego z Federacją Rosyjską, w szczególności na pomocniczym kierunku uderzenia z obszaru Obwodu Królewieckiego. Odległość od granicy powiatu sztumskiego

(gmina Dzierzgoń) do granicy państwowej z Obwodem Królewieckim wynosi około 90 km. Na terenie powiatu sztumskiego, w północnej części gminy Stary Targ, zlokalizowane są tereny należące do 22. Bazy Lotnictwa Taktycznego w Malborku, która stanowi jeden z ważnych elementów systemu obrony powietrznej państwa. W związku z tym część obszaru gminy Sztum znajduje się bezpośrednim sąsiedztwie strefy oddziaływań infrastruktury wojskowej.

Rys. 4 - Mapa – odległości granic powiatu do m. Gdańsk i granicy RP z obwodem Królewieckim FR

Źródło: opracowanie własne QGIS / ArcGIS na podstawie danych przestrzennych GUGiK.

Nad obszarem gminy przebiega również droga lotnicza (korytarz powietrzny) prowadząca z rejonu Grudziądza w kierunku Nowego Dworu Gdańskiego oraz portu lotniczego Gdańsk-Rębiechowo. Na terenie gminy zlokalizowanych jest jedno lądowisko prywatne w miejscowości Koślinka.

Element ten ma istotne znaczenie zarówno dla funkcjonowania systemu ratownictwa medycznego, jak i dla potencjalnych działań logistycznych oraz ratowniczych w sytuacjach kryzysowych.

3.6. Identyfikacja zagrożeń

Opracowanie niniejszej diagnozy uwzględnia również analizę zdarzeń kryzysowych, które miały miejsce w ostatnich latach na terenie kraju, województwa pomorskiego, powiatu sztumskiego i gminy.

W analizie wykorzystano także wyniki analiz przestrzennych, geograficznych, społecznych, ekonomicznych i gospodarczych dotyczących funkcjonowania powiatu, a także wnioski wynikające

z dostępnych źródeł informacji publicznej, w tym analiz typu OSINT dotyczących aktualnej sytuacji geopolitycznej oraz środowiska bezpieczeństwa w regionie Europy Środkowo-Wschodniej.

Szczególną uwagę zwrócono na wnioski wynikające z przebiegu pełnoskalowej wojny w Ukrainie, które wskazują na konieczność zwiększenia odporności infrastruktury krytycznej, systemów ratowniczych oraz administracji publicznej na skutki potencjalnych działań militarnych, hybrydowych i informacyjnych. Na podstawie Gminnego Planu Zarządzania Kryzysowego na terenie Miasta i Gminy Sztum zidentyfikowano 22 zagrożenia:

- dezinformacja,
- działania hybrydowe,
- epidemia,
- epifitoza,
- epizootia,
- katastrofa lądowa, w tym katastrofa drogowa / wypadek kolejowy,
- katastrofa w ruchu powietrznym,
- masowa migracja.
- powódź,
- pożar wielkopowierzchniowy,
- silny mróz / intensywny opad śniegu,
- silny wiatr,
- skażenia chemiczne,
- skażenia promieniotwórcze,
- susza / upał,
- zagrożenie o charakterze terrorystycznym,
- zakłócenia w funkcjonowaniu systemów i usług telekomunikacyjnych,
- zakłócenia w systemie energetycznym,
- zakłócenia w systemie gazowym,
- zakłócenia w systemie paliwowym,
- zakłócenia w systemie sieci i systemów informatycznych,
- zbiorowe zakłócenie porządku publicznego.

Jednocześnie należy podkreślić, że wiele zagrożeń może mieć charakter wielowymiarowy i wzajemnie się wzmocniać. Zdarzenia naturalne, awarie infrastruktury technicznej czy incydenty wywołane działalnością człowieka mogą prowadzić do sytuacji kryzysowych o dużej skali oddziaływania. Skuteczne przeciwdziałanie tego rodzaju zagrożeniom wymaga ścisłej współpracy organów administracji publicznej wszystkich szczebli, wyspecjalizowanych służb, straży i inspekcji, instytucji publicznych, organizacji pozarządowych oraz sektora prywatnego, a także aktywnego udziału społeczności lokalnej.

3.7. Diagnoza aktualnego stanu systemu ochrony ludności i obrony cywilnej

Wśród zdiagnozowanych problemów na terenie gminy **wskazano na brak:**

1. budowli ochronnych (Obiektów Zbiorowej Ochrony) spełniających kryteria określone w Rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 21 lutego 2025 r.

- w sprawie kryteriów uznawania obiektów budowlanych albo ich części za budowle ochronne (Dz. U. z 2025, poz. 235);
2. funkcjonowania spójnego bezpiecznego, cyfrowego systemu łączności, w tym alternatywnych systemów łączności na wypadek powstania zakłóceń i / lub zerwania systemów łączności podstawowej (zasadniczej);
 3. kluczowych zasobów ochrony ludności, w tym odpowiednich struktur organizacyjnych w urzędach obsługujących organy ochrony ludności i obrony cywilnej, baz magazynowych na potrzeby gromadzenia i dystrybucji tworzonych zasobów ochrony ludności ważnych w pierwszych fazach reagowania podczas wystąpienia sytuacji kryzysowych, w tym długotrwałych kryzysów i na czas konfliktu zbrojnego;
 4. komplementarnego systemu świadomości sytuacyjnej z wizualizacją w przestrzeni geograficznej i mechanizmów aktualizacji informacji o dostępnych zasobach sił i środków ochrony ludności pozwalającego na właściwą ich dyslokację, w powiązaniu z mechanizmami nadzoru nad ich uzupełnianiem, dostępnością – podmioty wykonujące zadania z zakresu ochrony ludności i obrony cywilnej w rzeczywistości nie wiedzą jakimi zasobami wzajemnie dysponują i jak aktualnie wygląda dana sytuacja w przestrzeni;
 5. systemowego przygotowania ludności w zakresie propozycji dotyczących posiadania własnych zapasów w niezbędne produkty, a także do zdobywania kompetencji w zakresie kształtowania świadomości zagrożeń i zapobiegania (przygotowania się) na zagrożenia oraz pożądanych postaw na wypadek ich wystąpienia;
 6. przygotowania wystarczających warunków organizacyjnych i struktur niezbędnych dla ewakuacji ludności, w tym z uwzględnieniem miejsc doraźnego schronienia oraz budowli ochronnych i innych obiektów gotowych na przyjęcie ludności z obszarów ewakuowanych;
 7. przygotowania organizacyjnego i rzeczowego do reagowania na zagrożenia z uwzględnieniem niedoboru zasobów w początkowej i kolejnych fazach działań kryzysowych w ramach ochrony ludności i obrony cywilnej;
 8. zapewnienia minimalnych warunków przetrwania ludności w czasie pokoju i wojny poprzez zachowanie ciągłości dostaw żywności, wody, energii, paliwa oraz zapewnienia opieki medycznej i psychologicznej oraz zapewnienia bezpieczeństwa fizycznego;
 9. zapewnienia tworzenia rezerw materiałowych i finansowych wraz z organizacją sieci dostaw i przygotowanego personelu do ich realizacji w sytuacjach kryzysowych;
 10. planowania i przygotowania przekształcenia podmiotów ochrony ludności w obronę cywilną;
 11. wykorzystania potencjału organizacji pozarządowych z uwzględnieniem ich gotowości i dostępności personelu;
 12. przygotowania obywateli do udzielania pierwszej pomocy i innych działań pomocowych w sytuacjach wystąpienia zagrożeń, w tym o charakterze militarnym, w ramach obrony powszechnej kraju i społeczeństwa;

13. sprawnego i niezawodnego funkcjonowania systemu wykrywania zagrożeń oraz alarmowania, ostrzegania i informowania ludności o zagrożeniach, zarówno w czasie pokoju, w tym w czasie sytuacji kryzysowych, jak i w czasie wojny;
14. dysponowania infrastrukturą i rozwiązaniami technicznymi w zakresie stosowanych bezpiecznych systemów teleinformatycznych służących zapewnieniu ciągłości funkcjonowania administracji publicznej oraz ochrony ludności w czasie pokoju i w czasie wojny;
15. odwołania się do rozwiązań prawnych stanowiących wyznacznik standardów technicznych dla budowli ochronnych dla ludności, które spełniałyby normy bezpieczeństwa w sytuacji wystąpienia katastrof oraz innych sytuacji kryzysowych, a także w czasie wojny;
16. zabezpieczenia finansowania w zakresie utrzymania, remontowania i konserwacji obiektów zbiorowej ochrony, jak również kryteriów do ich projektowania, rozmieszczania i budowania nowych;
17. zabezpieczenia finansowania w zakresie budowania potencjału i wyposażenia organizacji pozarządowych działających na terenie powiatu, w szczególności w odniesieniu do pomocy humanitarnej, ratownictwa i edukacji.

4. MISJA I WIZJA ROZWOJU SYSTEMU OCHRONY LUDNOŚCI I OBRONY CYWILNEJ

4

4.1. Wizja systemu ochrony ludności i obrony cywilnej

W przedmiotowym punkcie przedstawiono proces formułowania założeń Strategii wraz ze wskazaniem podmiotów uczestniczących w tym procesie. Główne założenia Strategii zostały opracowane w oparciu o analizy wskazane w niniejszym dokumencie oraz w wyniku procesu konsultacji z powiatowym organem ochrony ludności i obrony cywilnej oraz innymi instytucjami i ustawowymi podmiotami ochrony ludności na terenie Miasta i Gminy Sztum. Poniżej wymieniono jednostki zaangażowane w proces definiowania najważniejszych założeń Strategii:

- Starosta Sztumski,
- Burmistrz MiG Sztum,
- Burmistrz MiG Dzierzgoń,
- Wójt Gminy Stary Targ,
- Wójt Gminy Mikołajki Pomorskie,
- Wójt Gminy Stary Dzierzgoń.

Wizją rozwoju systemu ochrony ludności i obrony cywilnej Miasta i Gminy Sztum jest stworzenie nowoczesnego, zintegrowanego i odpornego systemu bezpieczeństwa lokalnego, który skutecznie chroni życie i zdrowie mieszkańców oraz zapewnia ciągłość funkcjonowania społeczności lokalnej w sytuacjach kryzysowych, klęsk żywiołowych, katastrof technicznych oraz zagrożeń wynikających z działań militarnych i hybrydowych.

W perspektywie roku 2031 gmina Sztum będzie obszarem dobrze przygotowanym do reagowania na współczesne zagrożenia bezpieczeństwa, dysponującym rozwiniętą infrastrukturą ochrony ludności, sprawnie działającymi systemami ostrzegania i alarmowania, wyszkolonymi służbami oraz świadomym i przygotowanym społeczeństwem. System ochrony ludności i obrony cywilnej gminy Sztum będzie oparty na współpracy administracji publicznej wszystkich szczebli, służb ratowniczych, organizacji społecznych, sektora prywatnego oraz mieszkańców, tworząc spójny mechanizm zwiększania odporności lokalnej społeczności na zagrożenia.

Realizacja tej wizji przyczyni się do budowania gminy Sztum jako jednej z [5] pięciu, powiatu sztumskiego jako miejsca bezpiecznego, przyjaznego do życia i przygotowanego na wyzwania współczesnego świata.

4.2. Misja systemu ochrony ludności i obrony cywilnej

Przy tworzeniu strategii rozwoju systemu ochrony ludności i obrony cywilnej gminy Sztum kluczowe jest jasne określenie misji i wizji, a także sprecyzowanie celów i kierunków rozwoju. Misja może być różnie interpretowana - od ogólnych celów działania - po konkretne zadania podkreślające jego wyjątkową rolę w społeczności. Misja gminy powinna być formułowana w kontekście służby społeczeństwu oraz maksymalizacji korzyści, jakie mieszkańcy osiągną dzięki efektywnemu działaniu gminy i powiatu opartego na strategii rozwoju systemu ochrony ludności i obrony cywilnej.

Misją systemu ochrony ludności i obrony cywilnej Miasta i Gminy Sztum jest zapewnienie skutecznej ochrony życia i zdrowia mieszkańców oraz stworzenie warunków umożliwiających

bezpieczne funkcjonowanie społeczności lokalnej w sytuacjach zagrożeń naturalnych, technologicznych, społecznych oraz militarnych.

System ochrony ludności i obrony cywilnej gminy stanowi element krajowego systemu bezpieczeństwa i przyczynia się do realizacji nadrzędnego celu, jakim jest zdolność państwa do przetrwania w warunkach zagrożenia. Przetrwanie państwa rozumiane jest jako zachowanie jego niezależności, suwerenności oraz integralności terytorialnej, a także zapewnienie biologicznej zdolności narodu do przetrwania i rozwoju nawet w warunkach kryzysu lub konfliktu zbrojnego. W tym kontekście działania podejmowane na poziomie lokalnym mają na celu budowanie odporności społecznej, instytucjonalnej i infrastrukturalnej, wzmacnianie zdolności reagowania na sytuacje kryzysowe oraz ograniczanie skutków zdarzeń zagrażających bezpieczeństwu ludności.

Realizacja misji systemu ochrony ludności i obrony cywilnej gminy Sztum opiera się na rozwijaniu zdolności organizacyjnych administracji publicznej, doskonaleniu współpracy służb ratowniczych i podmiotów odpowiedzialnych za bezpieczeństwo, rozwoju infrastruktury ochrony ludności oraz kształtowaniu świadomości i przygotowania mieszkańców do funkcjonowania w sytuacjach zagrożenia.

Działania te mają na celu budowę gminy jako wspólnoty lokalnej odpornej na współczesne zagrożenia, zdolnej do ochrony podstawowych wartości życia społecznego oraz zapewnienia ciągłości funkcjonowania społeczności lokalnej nawet w warunkach poważnych kryzysów i zagrożeń bezpieczeństwa.

System ochrony ludności i obrony cywilnej powiatu realizuje swoją misję poprzez:

- rozwijanie zdolności organizacyjnych i operacyjnych administracji publicznej w zakresie zarządzania kryzysowego i reagowania na zagrożenia,
- wzmacnianie potencjału służb ratowniczych, inspekcji i straży działających na terenie gminy,
- rozwój infrastruktury ochrony ludności, w tym systemów ostrzegania i alarmowania, obiektów zbiorowej ochrony oraz systemów wsparcia logistycznego,
- budowanie odporności społecznej poprzez edukację, szkolenia i działania informacyjne skierowane do mieszkańców,
- rozwijanie współpracy pomiędzy jednostkami samorządu terytorialnego, administracją rządową, organizacjami pozarządowymi, sektorem prywatnym oraz instytucjami odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo,
- wspieranie działań służących ochronie środowiska, infrastruktury krytycznej oraz zdrowia mieszkańców.

Realizacja powyższej misji ma na celu budowanie gminy Sztum jako wspólnoty lokalnej odpornej na zagrożenia, zdolnej do skutecznego reagowania na sytuacje kryzysowe oraz zapewniającej mieszkańcom poczucie bezpieczeństwa i stabilnych warunków życia.

5. CELE STRATEGICZNE ROZWOJU SYSTEMU OCHRONY LUDNOŚCI I OBRONY CYWILNEJ

5

Uwzględniając wnioski z bieżącej oceny środowiska bezpieczeństwa dla gminy Sztum i województwa pomorskiego zawarte w **Rozdziale 3. Środowisko bezpieczeństwa i identyfikacja zagrożeń** określono następujące cele strategiczne w zakresie rozwoju systemu ochrony ludności i obrony cywilnej w latach 2026-2031 dla obszaru gminy.

Osiągnięcie tych celów przyczyni się do zrealizowania wizji niniejszej Strategii. Wszystkie działania podejmowane w perspektywie czasowej powinny być zgodne z określoną misją i celami.

Cele te obejmują następujące kierunki działania: cyfryzacja i modernizacja systemu zarządzania kryzysowego, powiatowe / gminne Centra Odporności Lokalnej – magazyny, sprzęt, łączność, mobilne moduły, rozwój systemów ostrzegania i alarmowania ludności, automatyczne stacje i systemy monitoringu zagrożeń, systemy informowania i komunikacji z mieszkańcami, szkolenia mieszkańców, przedsiębiorców, młodzieży i urzędników oraz pracowników jednostek organizacyjnych samorządowych, budowanie świadomości i odporności społecznej, współpracę ze służbami, strażami, inspekcjami i jednostkami organizacyjnymi SZ RP, w tym z WOT, organizacjami pozarządowymi i ratowniczymi.

W nawiązaniu do zaleceń Wojewody Pomorskiej z dnia 15 stycznia 2026 roku w zakresie wdrożenia Wojewódzkiej Strategii Rozwoju Systemu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej definiuje się następujące cele strategiczne w zakresie rozwoju systemu ochrony ludności i obrony cywilnej gminy Sztum w latach 2026-2031:

1. Zapewnić zdolność organów ochrony ludności i obrony cywilnej oraz urzędów, jednostek organizacyjnych administracji publicznej, służb, straży i inspekcji oraz uznanych ustawowo jak i poprzez decyzje administracyjne podmiotów ochrony ludności i obrony cywilnej wykonujących zadania w celu utrzymania optymalnego poziomu bezpieczeństwa ludności przez skupienie się na działaniach planistyczno-organizacyjnych służących ochronie życia i zdrowia ludzi, zwierząt, mienia i infrastruktury niezbędnej do zaspokajania potrzeb bytowych, dóbr kultury i środowiska w sytuacji wystąpienia zagrożeń;
2. Zapewnić zdolność do realizacji zadań pomocy humanitarnej mających na celu ochronę ludności cywilnej przed zagrożeniami wynikającymi z działań zbrojnych i klęsk żywiołowych, ich bezpośrednich następstw, także poprzez tworzenie warunków zapewniających zdolność do przetrwania w czasie wojny;
3. Zapewnić udział w realizacji zamierzeń wynikających z narodowego programu wzmacniania bezpieczeństwa i obrony wschodniej granicy Polski – „Tarcza Wschód” – po uwzględnieniu udziału województwa pomorskiego z udziałem gminy Sztum w jego realizacji;
4. Zapewnić zdolność do skutecznej i najbardziej efektywnej i skutecznej realizacji zadań oraz optymalne wykorzystania zasobów ochrony ludności i obrony cywilnej w sytuacjach kryzysowych;
5. Realizować Programy Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej 2025-2026 i w latach kolejnych zgodnie z wyznaczonymi w poszczególnych obszarach i działach priorytetami. Realizacja uzależniona będzie od poziomu dostępnych dla organów ochrony ludności i obrony cywilnej środków finansowych przeznaczanych na realizację zadań, zmian zachodzących w systemie prawnym, a także od określanych zaleceń, wytycznych w dokumentach wyższego szczebla, w szczególności rządowych oraz wojewódzkich.

Powyższe cele strategiczne tworzą filary systemu ochrony ludności i obrony cywilnej na terenie gminy Sztum.

W związku z tym, powyższe cele mają charakter kierunkowy z zachowaniem elastyczności, których realizacja może podlegać aktualizacji w przypadku zmian uwarunkowań prawnych, finansowych, organizacyjnych lub środowiska bezpieczeństwa, mających wpływ na funkcjonowanie tworzonego systemu ochrony ludności i obrony cywilnej na terenie Miasta i Gminy Sztum.

6. KIERUNKI DZIAŁAŃ ROZWOJU SYSTEMU OCHRONY LUDNOŚCI I OBRONY CYWILNEJ

6

Szczegółowe informacje dotyczące działań strategicznych realizowanych na terenie Miasta i Gminy Sztum zostaną ujęte w gminnej strategii rozwoju systemu ochrony ludności i obrony cywilnej na lata 2026–2031. Założenia te są na bieżąco uzgadniane w ramach prac grupy roboczej powołanej Zarządzeniem Starosty Sztumskiego nr 10/2025 z dnia 28 maja 2025 r. w sprawie powołania grupy roboczej do realizacji zadań w zakresie ochrony ludności i obrony cywilnej¹, a także w oparciu o Wielostronne Porozumienie w sprawie współpracy w zakresie zarządzania kryzysowego, ochrony ludności, obrony cywilnej, obronności oraz bezpieczeństwa powszechnego zawarte w dniu 9 czerwca 2025 r. pomiędzy Starostą Sztumskim a Burmistrzami i Wójtami gmin powiatu sztumskiego.

6.1. Obszar 1 – Obiekty zbiorowej ochrony

Zgodnie z art. 90 ust. 2 ustawy z dnia 5 grudnia 2024 r. o ochronie ludności i obronie cywilnej (Dz.U. 2024 poz. 1907) pojemność obiektów zbiorowej ochrony ma być planowana w taki sposób, aby zapewnić schronienie:

1. w budowlach ochronnych dla co najmniej 25 %, a we wszystkich obiektach zbiorowej ochrony dla co najmniej 50 %, przewidywanej liczby ludności przebywającej w sytuacji zagrożenia na obszarze planowania **w granicach administracyjnych miast**,
2. w budowlach ochronnych dla co najmniej 15 %, a we wszystkich obiektach zbiorowej ochrony dla co najmniej 25 %, przewidywanej liczby ludności przebywającej na obszarze w sytuacji zagrożenia na obszarze planowania **poza granicami administracyjnymi miast**.

Mając na uwadze ustawowe w/w zapisy oraz zapisy wynikające z podrozdziału 3.7. **Diagnoza aktualnego stanu systemu ochrony ludności i obrony cywilnej** należy w perspektywie czasowej objętej niniejszą strategią na terenie Miasta i Gminy Sztum dążyć do zapewnienia wymaganej ilości miejsc w obiektach zbiorowej ochrony (OZO)²

Nazwa JST	Ludność	Tylko Budowle Ochronne kat. S- i U-	Razem Obiekty Zbiorowej Ochrony - OZO -
m. Sztum	8 210	2 000	4 100
gm. Sztum	7 984	1 200	2 000
Razem MiG Sztum	16 194	3 200	6 100

Podsumowując dla obszaru Miasta i Gminy Sztum organy ochrony ludności powinien dążyć do pozyskania i utworzenia poprzez realizację inwestycji w budowę oraz remonty i modernizacje obiektów użyteczności publicznej zlokalizowanych na administrowanym przez organy ochrony ludności obszarze. Utworzenie miejsc zbiorowej ochrony w budowlach ochronnych (schrony / ukrycia) dla ok. 3,2 tys. mieszkańców, a we wszystkich obiektach zbiorowej ochrony dla ok. 6,1 tys. mieszkańców gminy zgodnie z przytoczonymi powyżej zapisami ustawowymi.

¹ <https://bip.powiatasztumski.pl/1735.html?file=10156>

² Art. 106 ust. 3. Finansowanie, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 i pkt 2 lit. a, dotyczy do 100 % kosztów inwestycji zwiększonych w związku z koniecznością zapewnienia funkcji budowli ochronnej; Art. 106 ust. 5. Zadania, o których mowa w ust. 1, są wykonywane jako zadania zlecone z zakresu administracji rządowej.

Na obszarach wiejskich wymagany poziom zabezpieczenia jest niższy, ale nadal wymaga planowania sieci miejsc doraźnego schronienia. Model planistyczny liczby obiektów zbiorowej ochrony, powinien przyjąć trzy typowe wielkości obiektów stosowane w planowaniu na szczeblu gminnym:

- mały obiekt / ukrycie – ok. 100 osób
- średni obiekt – ok. 300 osób
- duży obiekt – ok. 500 osób

Najbardziej realistyczny model dla gminy Sztum to system mieszany, np.: większe schrony i ukrycia w miastach (300–500 osób) – szkoły, hale sportowe, budynki użyteczności publicznej oraz mniejsze ukrycia w gminach wiejskich (100–300 osób).

W ramach realizacji Strategii Rozwoju Systemu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej Gminy Sztum zaplanowano działania inwestycyjne dotyczące rozwoju infrastruktury budowli ochronnych w latach 2026–2031, realizowane w oparciu o obiekty użyteczności publicznej pozostające w dyspozycji gminy.

W roku 2026 przewiduje się opracowanie koncepcji przestrzenno-funkcjonalnej oraz dokumentacji projektowo-budowlanej, której celem będzie wskazanie optymalnych rozwiązań w zakresie budowy nowych obiektów zbiorowej ochrony oraz adaptacji i modernizacji istniejących części budynków do funkcji schronów i ukryć dla ludności oraz przeznaczonych dla zabezpieczenia ciągłości kierowania w ramach organizacji systemu kierowania bezpieczeństwem narodowym.

W kolejnych latach 2027–2031 planowana jest realizacja przedsięwzięć obejmujących w szczególności budowę nowych schronów oraz ukryć różnych kategorii, a także przebudowę i dostosowanie istniejących podziemi obiektów publicznych do wymogów technicznych określonych w Rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 21 lutego 2025 r. w sprawie kryteriów uznawania obiektów budowlanych albo ich części za budowle ochronne (Dz. U. z 2025, poz. 235). Inwestycje te będą realizowane na terenie gminy Sztum, a ich celem jest zapewnienie możliwości ochrony dla użytkowników tych obiektów publicznych oraz mieszkańców okolicznych terenów, w tym pracowników administracji, uczniów i personelu placówek oświatowych oraz innych osób korzystających z infrastruktury publicznej. Szacunkowa wartość planowanych nakładów finansowych przeznaczonych na realizację wskazanych przedsięwzięć w analizowanym okresie wynosi około 7 mln zł, przy czym poszczególne kwoty mają charakter szacunkowy i będą podlegały aktualizacji na etapie przygotowania dokumentacji projektowej oraz w zależności od dostępności środków finansowych w kolejnych latach przeznaczonych na ich realizację.

Planowane przedsięwzięcia inwestycyjne w zakresie budownictwa ochronnego zostały ponadto pozytywnie zaopiniowane przez Gminny Zespół Zarządzania Kryzysowego Powiatu Sztumskiego w dniu 07 stycznia 2026 r., który po analizie przedstawionych założeń rzeczowych, harmonogramów realizacji oraz ich zgodności z obowiązującymi przepisami i kierunkami rozwoju systemu ochrony ludności i obrony cywilnej rekomendował ich realizację jako przedsięwzięcia istotne z punktu widzenia zwiększenia poziomu bezpieczeństwa mieszkańców gminy. Ponadto rozwój infrastruktury obiektów zbiorowej ochrony na terenie gminy Sztum realizowany będzie we współpracy z powiatem i gminami powiatu w oparciu o obiekty użyteczności publicznej pozostające w dyspozycji jednostek. Planowane działania obejmują w szczególności identyfikację istniejących obiektów budowlanych mogących pełnić funkcję ukryć dla ludności, przeprowadzanie przeglądów technicznych oraz

przygotowanie dokumentacji projektowej umożliwiającej ich adaptację do funkcji budowli ochronnych.

W roku 2026 w Mieście i Gminie Sztum planowane jest rozwijanie infrastruktury ukryć oraz budowli ochronnych w oparciu o wybrane obiekty administracji publicznej i inne obiekty użyteczności publicznej, w tym poprzez ich modernizację i dostosowanie do wymogów ochrony ludności.

6.2. Obszar 2 – Zabezpieczenie logistyczne i zapewnienie ciągłości dostaw

Zapewnienie sprawnego systemu zabezpieczenia logistycznego stanowi jeden z kluczowych elementów skutecznego funkcjonowania systemu ochrony ludności i obrony cywilnej na poziomie lokalnym. Zdolność do utrzymania ciągłości dostaw podstawowych zasobów, takich jak energia elektryczna, woda, żywność, środki medyczne czy sprzęt ratowniczy, ma bezpośredni wpływ na bezpieczeństwo mieszkańców oraz zdolność instytucji publicznych do reagowania w sytuacjach kryzysowych.

Podstawę realizacji działań w tym obszarze stanowią przepisy Ustawy z dnia 5 grudnia 2024 r. o ochronie ludności i obronie cywilnej (Dz. U. poz. 1907), które określają zadania organów administracji publicznej w zakresie tworzenia, utrzymywania oraz rozwijania zasobów ochrony ludności. W szczególności ustawa wskazuje na konieczność budowy i utrzymania zaplecza logistycznego, umożliwiającego prowadzenie działań ratowniczych, zabezpieczenie ludności oraz utrzymanie podstawowych funkcji państwa i samorządu w sytuacjach kryzysowych.

W ramach przygotowań do realizacji zadań wynikających z nowych regulacji prawnych gmina Sztum opracowała zestawienie planowanych wydatków na rok 2026 obejmujących zarówno zakupy bieżące, jak i inwestycje infrastrukturalne finansowane z dotacji celowych oraz środków własnych samorządu.

Planowane działania obejmują w szczególności rozwój zaplecza logistycznego służb oraz jednostki, doposażenie magazynów ochrony ludności, a także budowę lub modernizację infrastruktury niezbędnej do zapewnienia ciągłości funkcjonowania administracji publicznej i systemów wsparcia ludności w sytuacjach nadzwyczajnych. Wśród kluczowych przedsięwzięć planowanych do realizacji znajdują się m.in.:

- rozwój infrastruktury magazynowej ochrony ludności, w tym utworzenie gminnych magazynów OL i OC, który będzie pełnił funkcję zaplecza logistycznego dla działań ratowniczych i zabezpieczenia ludności w sytuacjach kryzysowych;
- doposażenie jednostki oraz formacji ochrony ludności w sprzęt techniczny i ratowniczy, w tym m.in. agregaty prądotwórcze, sprzęt medyczny, zestawy ratownicze, aparaty powietrzne oraz wyposażenie oświetleniowe;
- tworzenie i rozwijanie lokalnych zasobów materiałowych umożliwiających zabezpieczenie potrzeb ludności w sytuacjach nadzwyczajnych, w tym zakup koców, pakietów żywności długoterminowej, środków medycznych oraz wyposażenia umożliwiającego organizację tymczasowych miejsc pobytu;
- rozwój infrastruktury technicznej zapewniającej ciągłość działania administracji oraz służb ratowniczych, w tym systemów zasilania awaryjnego, magazynowania paliw, oświetlenia awaryjnego oraz mobilnych systemów łączności;

- doposażenie sprzętu technicznego wykorzystywanego w działaniach kryzysowych, w tym maszyn i pojazdów mogących być użytych podczas usuwania skutków klęsk żywiołowych lub innych zdarzeń nadzwyczajnych.

Istotnym elementem rozwoju systemu logistycznego jest również budowa zdolności do zapewnienia ciągłości działania infrastruktury krytycznej oraz podstawowych usług publicznych. Dotyczy to w szczególności systemów energetycznych, wodociągowych, transportowych oraz telekomunikacyjnych, których funkcjonowanie ma kluczowe znaczenie dla utrzymania bezpieczeństwa mieszkańców w sytuacjach kryzysowych.

Realizacja planowanych przedsięwzięć będzie prowadzona w ścisłej współpracy pomiędzy gminą a powiatem, służbami ratowniczymi oraz podmiotami odpowiedzialnymi za utrzymanie infrastruktury krytycznej.

Działania te mają na celu stworzenie spójnego i odpornego systemu zabezpieczenia logistycznego, zdolnego do skutecznego reagowania zarówno na zagrożenia naturalne, jak i zagrożenia o charakterze technicznym, społecznym lub militarnym.

W kolejnych latach planuje się kontynuację działań ukierunkowanych na rozwój infrastruktury logistycznej, systematyczne uzupełnianie zasobów materiałowych oraz dalsze wzmacnianie zdolności operacyjnych jednostek odpowiedzialnych za realizację zadań z zakresu ochrony ludności i obrony cywilnej.

Celem tych działań jest zwiększenie odporności gminy Sztum na sytuacje kryzysowe oraz zapewnienie mieszkańcom odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa i wsparcia w sytuacjach nadzwyczajnych.

Cel nr 1. Rozwój infrastruktury logistycznej systemu ochrony ludności i obrony cywilnej

Celem działań jest stworzenie i rozwój infrastruktury umożliwiającej skuteczne magazynowanie, dystrybucję oraz wykorzystanie zasobów niezbędnych do realizacji zadań ochrony ludności i reagowania kryzysowego. W szczególności planuje się rozwój gminnej infrastruktury magazynowej oraz doposażenie jednostek organizacyjnych w sprzęt umożliwiający prowadzenie działań ratowniczych i zabezpieczających. W ramach realizacji celu przewiduje się m.in. rozwój zaplecza logistycznego, w tym utworzenie lub rozbudowę magazynów ochrony ludności, doposażenie jednostek w sprzęt ratowniczy, techniczny oraz środki niezbędne do organizacji wsparcia dla ludności w sytuacjach kryzysowych.

Istotnym elementem rozwoju infrastruktury logistycznej systemu ochrony ludności będzie również tworzenie na poziomie gminy oraz sołectw sztumskich lokalnych punktów odporności, które stanowić będą element infrastruktury wsparcia dla mieszkańców w sytuacjach kryzysowych. Punkty te mają zapewniać możliwość udzielenia podstawowej pomocy w przypadku poważnych zakłóceń w funkcjonowaniu infrastruktury technicznej, w szczególności przerw w dostawach energii elektrycznej, wody lub usług telekomunikacyjnych, a także w sytuacjach zagrożeń naturalnych lub o charakterze militarnym.

Lokalne punkty odporności będą pełnić funkcję miejsc zapewniających mieszkańcom tymczasowe schronienie oraz dostęp do podstawowych usług wsparcia. W szczególności planuje się, aby w takich punktach możliwe było uzyskanie informacji o aktualnej sytuacji oraz zasadach postępowania w sytuacjach zagrożenia, skorzystanie z możliwości naładowania urządzeń komunikacyjnych,

uzyskanie podstawowej pomocy przedmedycznej, a także dostęp do wody pitnej, żywności o przedłużonym terminie przydatności do spożycia oraz innych podstawowych środków niezbędnych do przetrwania w pierwszym okresie kryzysu.

Planowane rozwiązania będą opierały się przede wszystkim na wykorzystaniu istniejącej infrastruktury lokalnej, w szczególności budynków użyteczności publicznej, takich jak szkoły, świetlice wiejskie, remizy ochotniczych straży pożarnych, ośrodki kultury oraz inne obiekty pozostające w dyspozycji gminy Sztum. W wybranych lokalizacjach przewiduje się doposażenie tych obiektów w systemy zasilania awaryjnego, sprzęt łączności, podstawowe wyposażenie medyczne oraz zapasy materiałowe, umożliwiające funkcjonowanie punktów w warunkach ograniczonej dostępności usług infrastrukturalnych.

Istotnym elementem funkcjonowania lokalnych punktów odporności będzie również zapewnienie niezależnych źródeł energii oraz podstawowej infrastruktury technicznej, umożliwiającej ich działanie w warunkach przerw w dostawach energii elektrycznej lub uszkodzeń infrastruktury krytycznej. W tym celu planuje się wyposażenie wybranych obiektów w agregaty prądotwórcze, mobilne magazyny energii, zestawy oświetlenia awaryjnego, systemy łączności oraz urządzenia umożliwiające ładowanie telefonów komórkowych i innych urządzeń komunikacyjnych wykorzystywanych przez mieszkańców oraz służby ratownicze. Punkty te będą mogły również pełnić funkcję lokalnych miejsc dystrybucji pomocy materialnej, w tym wody pitnej, żywności, środków higienicznych, koców oraz podstawowych materiałów medycznych.

Koncepcja tworzenia lokalnych punktów odporności nawiązuje do doświadczeń wynikających z sytuacji kryzysowych obserwowanych w ostatnich latach w Europie, w szczególności do doświadczeń wojny w Ukrainie, gdzie funkcjonują tzw. punkty wsparcia dla ludności zapewniające dostęp do energii elektrycznej, ogrzewania, Internetu, możliwości ładowania urządzeń komunikacyjnych oraz podstawowej pomocy humanitarnej w czasie długotrwałych przerw w dostawach energii i usług infrastrukturalnych. Wdrażanie podobnych rozwiązań na poziomie lokalnym ma na celu zwiększenie odporności społeczności lokalnych na sytuacje kryzysowe oraz skrócenie czasu udzielenia pomocy mieszkańcom w pierwszej fazie zdarzenia.

Istotną rolę w funkcjonowaniu lokalnych punktów odporności będzie odgrywać współpraca z lokalnymi społecznościami oraz organizacjami działającymi na poziomie gminy i sołectw. W szczególności przewiduje się zaangażowanie jednostek ochotniczych straży pożarnych, sołtysów, kół gospodyń wiejskich, organizacji pozarządowych oraz innych podmiotów społecznych. Podmioty te mogą wspierać organizację funkcjonowania punktów, przekazywanie informacji mieszkańcom oraz dystrybucję pomocy w sytuacjach kryzysowych.

Włączenie społeczności lokalnych w funkcjonowanie systemu ochrony ludności sprzyja budowaniu odporności społecznej oraz zdolności do samopomocy, co ma szczególne znaczenie w pierwszej fazie zdarzeń kryzysowych, gdy dostępność służb ratowniczych może być ograniczona. Współpraca z lokalnymi organizacjami umożliwia także skuteczniejsze identyfikowanie osób wymagających szczególnego wsparcia, w tym osób starszych, osób z niepełnosprawnościami oraz osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej.

W celu zwiększenia dostępności systemu wsparcia dla mieszkańców planuje się również opracowanie i udostępnienie mapy lokalnych punktów odporności na terenie gminy i powiatu sztumskiego, zawierającej informacje o ich lokalizacji, zakresie oferowanej pomocy oraz zasadach

korzystania z dostępnych usług. Informacje te będą udostępniane za pośrednictwem stron internetowych jednostek samorządu terytorialnego, materiałów informacyjnych dla mieszkańców oraz kanałów komunikacji wykorzystywanych przez gminę i powiat.

Rozwijanie infrastruktury logistycznej, w tym sieci lokalnych punktów odporności, przyczyni się do zwiększenia zdolności reagowania gminy na sytuacje kryzysowe, wzmocnienia lokalnego systemu ochrony ludności oraz zapewnienia mieszkańcom szybkiego dostępu do podstawowego wsparcia w przypadku wystąpienia zagrożeń o charakterze naturalnym, technicznym lub militarnym.

Cel nr 2. Wzmocnienie zdolności do zapewnienia ciągłości funkcjonowania instytucji publicznych oraz usług podstawowych

Realizacja celu obejmuje działania mające na celu zapewnienie ciągłości funkcjonowania administracji publicznej oraz instytucji odpowiedzialnych za bezpieczeństwo mieszkańców w sytuacjach kryzysowych. Obejmuje to w szczególności rozwój systemów zasilania awaryjnego, magazynowania paliw, mobilnych systemów łączności oraz innych rozwiązań technicznych umożliwiających utrzymanie ciągłości działania infrastruktury krytycznej. Istotnym elementem realizacji celu jest również rozwijanie współpracy z podmiotami odpowiedzialnymi za funkcjonowanie infrastruktury technicznej, w tym przedsiębiorstwami energetycznymi, wodociągowymi oraz operatorami telekomunikacyjnymi.

Cel nr 3. Budowa lokalnych zasobów materiałowych na potrzeby wsparcia ludności w sytuacjach kryzysowych

Celem działań jest stworzenie i utrzymanie odpowiednich rezerw materiałowych umożliwiających szybkie udzielenie pomocy mieszkańcom w sytuacjach nadzwyczajnych, takich jak klęski żywiołowe, poważne awarie infrastruktury czy inne zdarzenia kryzysowe. W ramach realizacji celu planuje się rozwijanie zasobów obejmujących m.in. sprzęt umożliwiający organizację tymczasowych miejsc zakwaterowania, wyposażenie sanitarne, środki medyczne, zapasy żywności długoterminowej oraz inne materiały niezbędne do zabezpieczenia podstawowych potrzeb ludności.

6.3. Obszar 3 – Utrzymanie i rozwój podmiotów ochrony ludności i organizacji pozarządowych, w tym KSRG, PRM i jednostek ochrony przeciwpożarowej

Jednym z kluczowych elementów systemu ochrony ludności na poziomie lokalnym jest zapewnienie odpowiednich warunków do funkcjonowania oraz rozwoju podmiotów odpowiedzialnych za reagowanie w sytuacjach zagrożeń.

Szczególną rolę w tym zakresie odgrywają jednostki ochrony przeciwpożarowej, w tym jednostki wchodzące w skład Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego, zespoły Państwowego Ratownictwa Medycznego, a także organizacje pozarządowe oraz inne podmioty wspierające działania ratownicze i humanitarne.

Na terenie gminy Sztum funkcjonują [3] trzy jednostki ochotniczych straży pożarnych, które stanowią jeden z podstawowych filarów lokalnego systemu bezpieczeństwa. Jednostki te, obok zawodowych służb ratowniczych, odgrywają istotną rolę w reagowaniu na zdarzenia o charakterze pożarowym, technicznym, hydrologicznym czy komunikacyjnym, a także w działaniach związanych z usuwaniem skutków klęsk żywiołowych oraz innych zdarzeń nadzwyczajnych.

W związku z tym jednym z priorytetów rozwoju systemu ochrony ludności będzie dalsze wzmacnianie potencjału operacyjnego jednostek ochrony przeciwpożarowej poprzez ich doposażenie w nowoczesny sprzęt ratowniczy, środki ochrony indywidualnej oraz rozwój infrastruktury technicznej.

Istotnym elementem działań będzie również współpraca pomiędzy służbami, strażami i inspekcjami funkcjonującymi na terenie gminy.

Współdziałanie jednostek ratowniczych, służb medycznych oraz administracji publicznej ma kluczowe znaczenie dla zapewnienia sprawnego reagowania na zdarzenia kryzysowe, w tym zdarzenia masowe oraz sytuacje wymagające koordynacji działań wielu podmiotów.

Ważną rolę w systemie ochrony ludności pełnią także organizacje pozarządowe oraz inicjatywy społeczne, które mogą wspierać działania ratownicze, humanitarne oraz edukacyjne. Organizacje te uczestniczą m.in. w działaniach pomocowych, szkoleniowych oraz informacyjnych, a także mogą wspierać administrację publiczną w zakresie organizacji pomocy dla ludności dotkniętej skutkami sytuacji kryzysowych.

W związku z tym istotne jest rozwijanie współpracy pomiędzy gminą a organizacjami społecznymi, w szczególności w zakresie przygotowania do reagowania w sytuacjach nadzwyczajnych.

Istotnym elementem rozwoju systemu ochrony ludności jest również budowa komplementarnego systemu świadomości sytuacyjnej, który umożliwiał by szybkie przekazywanie informacji o zagrożeniach oraz zasadach postępowania w sytuacjach kryzysowych.

Sprawnie funkcjonujący system świadomości sytuacyjnej z wizualizacją przestrzenno-geograficzną i narzędziami / modułami zarządzania w czasie rzeczywistym lub zbliżonym do rzeczywistego stanowić powinien jeden z podstawowych elementów zapewnienia przepływu informacji i zapewnienia skutecznego oraz efektywnego bezpieczeństwa mieszkańców, umożliwiając odpowiednio wczesne reagowanie na pojawiające się zagrożenia.

Realizacja planowanych przedsięwzięć pozostaje jednak w istotnym stopniu uzależniona od działań podejmowanych na szczeblu rządowym oraz wojewódzkim, w szczególności w zakresie wdrażania krajowych rozwiązań systemowych, finansowania infrastruktury alarmowania oraz integracji lokalnych systemów z krajowymi i regionalnymi systemami.

W związku z powyższym działania podejmowane na poziomie gminy będą realizowane w ścisłej współpracy z powiatem, administracją rządową, właściwymi służbami województwa, odpowiedzialnymi za rozwój krajowego systemu ochrony ludności.

Współpraca ta będzie obejmować zarówno rozwój infrastruktury technicznej systemów jak i działania organizacyjno-planistyczne mające na celu zwiększenie skuteczności reagowania na zagrożenia. Rozwijanie potencjału podmiotów ochrony ludności, w tym jednostek ochrony przeciwpożarowej, służb ratownictwa medycznego oraz organizacji pozarządowych, przyczyni się do wzmocnienia lokalnego systemu bezpieczeństwa oraz zwiększenia zdolności gminy Sztum do skutecznego reagowania na sytuacje kryzysowe i nadzwyczajne. W kolejnych latach planuje się kontynuację działań ukierunkowanych na rozwój współpracy pomiędzy służbami, modernizację infrastruktury ratowniczej oraz systematyczne wzmacnianie potencjału organizacyjnego i sprzętowego podmiotów zaangażowanych w realizację zadań z zakresu ochrony ludności i obrony cywilnej.

6.4. Obszar 4 – Edukacja, szkolenia oraz baza i zaplecze szkoleniowe

W odpowiedzi na zidentyfikowany problem stosunkowo niskiego poziomu wiedzy społeczeństwa na temat potencjalnych zagrożeń oraz sposobów reagowania w sytuacjach kryzysowych, podejmowane są działania zmierzające do systematycznego wzmacniania kompetencji mieszkańców Miasta i Gminy Sztum w zakresie bezpieczeństwa powszechnego.

Wskazać należy na stosunkowo niską wiedzę społeczeństwa na temat potencjalnych zagrożeń oraz sposobów reagowania w sytuacjach kryzysowych. Z badań przeprowadzonych przez IBRiS w I kwartale 2024 r. wynika, że jedynie ok. 50 % ankietowanych uważa, że jest w stanie przygotować się na przetrwanie kilku dni bez dostaw energii elektrycznej, wody czy żywności³.

Brak wiedzy na temat sposobów rozpoznawania i reagowania na sytuacje kryzysowe, w tym nieznaną sygnatów alarmowych i ostrzegawczych, a także procedur ich nadawania, sprawia, że społeczeństwo jest mniej przygotowane do radzenia sobie z nieoczekiwanymi wyzwaniami.

W efekcie rośnie ryzyko zbiorowej paniki, podatności na dezinformację i możliwe nieefektywne wykorzystanie dostępnych zasobów w sytuacji kryzysowej lub konfliktu zbrojnego. Szczególną uwagę należy poświęcić osobom niepełnosprawnym oraz żyjącym w ubóstwie, poprzez zapewnienie narzędzi komunikacji i możliwości dotarcia z informacją o zagrożeniach oraz sprzętem potrzebnym do ewakuacji i ratowania osób ze szczególnymi potrzebami.

Istotnym elementem budowania odporności społecznej jest również zwiększenie znajomości zasad reagowania na zagrożenia, w tym rozpoznawania sygnatów alarmowych i ostrzegawczych oraz właściwego postępowania w sytuacjach kryzysowych.

Brak takiej wiedzy zwiększa ryzyko wystąpienia paniki społecznej, podatności na dezinformację oraz nieefektywnego wykorzystania dostępnych zasobów w sytuacjach nadzwyczajnych, w tym w przypadku klęsk żywiołowych, poważnych awarii infrastruktury lub konfliktu zbrojnego.

W odpowiedzi na te wyzwania w 2025 r. w powiat sztumski wdrożył dostęp do dwóch platform edukacyjnych, których celem jest zwiększenie dostępności wiedzy z zakresu bezpieczeństwa i ochrony ludności dla mieszkańców oraz pracowników instytucji publicznych.

Uruchomione platformy szkoleniowe „Wspólnie Bezpieczni”⁴ oraz „Bezpieczny Powiat Sztumski”⁵, umożliwiają prowadzenie kursów i materiałów edukacyjnych w formie e-learningowej. Rozwiązania te pozwalają na systematyczne podnoszenie świadomości zagrożeń oraz zdobywanie podstawowych umiejętności reagowania w sytuacjach kryzysowych przez szerokie grupy odbiorców.

W ramach działań wdrożeniowych przeprowadzono również szkolenia dla pracowników Urzędu Miasta i Gminy Sztum oraz personelu jednostek organizacyjnych obsługujących organy ochrony ludności, których celem było przygotowanie do realizacji zadań wynikających z nowych regulacji dotyczących ochrony ludności i obrony cywilnej. Szkolenia obejmowały m.in. zagadnienia związane

³ Fundacja Instytut Badań Rynkowych i Społecznych (IBRIS) dla InfoSecurity24.pl. <https://infosecurity24.pl/bezpieczenstwo-wewnetrzne/polacy-chca-powrotu-obrony-cywilnej-wynikibadania-infosecurity24.pl> [dostęp: 16.03.2026 r.]

⁴ <https://dziennikbaltycki.pl/powiat-sztumski-wspolnie-bezpieczni/re#Intro>

⁵ <https://bezpiecznypowiatasztumski.e-lea.com>

z organizacją systemu reagowania kryzysowego, współpracą międzyinstytucjonalną, komunikacją w sytuacjach zagrożenia oraz podstawami zarządzania kryzysowego.

Szczególna uwaga w działaniach edukacyjnych powinna być poświęcona osobom z niepełnosprawnościami, osobom starszym oraz osobom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej, poprzez zapewnienie dostępnych form komunikacji, dostosowanych materiałów szkoleniowych oraz narzędzi umożliwiających skuteczne dotarcie z informacją o zagrożeniach. W ramach systemu edukacji bezpieczeństwa konieczne jest również rozwijanie rozwiązań umożliwiających skuteczną ewakuację i wsparcie osób ze szczególnymi potrzebami.

W 2026 r. oraz w kolejnych latach planuje się kontynuację działań szkoleniowych i edukacyjnych, zarówno w formie szkoleń teoretycznych, jak i ćwiczeń praktycznych. Działania te będą prowadzone zgodnie z obowiązującymi regulacjami prawnymi, w szczególności z Rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 6 lutego 2025 r. w sprawie programów szkoleń z zakresu ochrony ludności i obrony cywilnej oraz wymagań dla podmiotów prowadzących szkolenia.

Planowane jest dalsze rozwijanie oferty szkoleniowej skierowanej do pracowników administracji publicznej, służb i instytucji współpracujących w systemie ochrony ludności, a także mieszkańców gminy.

Długofalowym celem podejmowanych działań jest zwiększenie poziomu odporności społecznej oraz przygotowania instytucjonalnego gminy Sztum na sytuacje kryzysowe, poprzez rozwój kompetencji mieszkańców, wzmocnienie systemu edukacji bezpieczeństwa oraz budowę trwałej infrastruktury szkoleniowej wspierającej działania z zakresu ochrony ludności i obrony cywilnej.

Cel nr 1 - Zwiększenie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców w zakresie zagrożeń oraz sposobów reagowania w sytuacjach kryzysowych

Realizacja celu obejmuje prowadzenie działań edukacyjnych skierowanych do mieszkańców gminy, mających na celu rozwijanie umiejętności rozpoznawania zagrożeń oraz właściwego reagowania w sytuacjach kryzysowych. Działania te będą prowadzone m.in. z wykorzystaniem narzędzi edukacji cyfrowej, kampanii informacyjnych, warsztatów oraz zajęć praktycznych z zakresu pierwszej pomocy, ewakuacji i podstawowych zasad bezpieczeństwa. Szczególne znaczenie w tym zakresie ma promowanie, propagowanie dostępnych narzędzi edukacyjnych, takich jak funkcjonujące w powiecie platformy e-learningowe „Wspólnie Bezpieczni” oraz „Bezpieczny Powiat Sztumski”, które umożliwiają prowadzenie szkoleń oraz udostępnianie materiałów edukacyjnych dla szerokiego grona odbiorców.

Cel nr 2. Rozwój systemu szkoleń dla administracji publicznej oraz podmiotów współpracujących w systemie ochrony ludności

Realizacja celu obejmuje systematyczne podnoszenie kompetencji pracowników Urzędu Miasta i Gminy oraz personelu jednostek organizacyjnych zaangażowanych w realizację zadań z zakresu ochrony ludności i zarządzania kryzysowego. Szkolenia będą dotyczyć m.in. zasad współpracy międzyinstytucjonalnej, komunikacji w sytuacjach kryzysowych, planowania działań ratowniczych oraz organizacji ewakuacji. Działania szkoleniowe będą prowadzone zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, w szczególności z Rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji

z dnia 6 lutego 2025 r. w sprawie programów szkoleń z zakresu ochrony ludności i obrony cywilnej oraz wymagań dla podmiotów prowadzących szkolenia. Planowane jest również prowadzenie ćwiczeń praktycznych oraz symulacji sytuacji kryzysowych, pozwalających na doskonalenie współpracy pomiędzy instytucjami.

Cel nr 3. Zapewnienie dostępności działań edukacyjnych dla osób ze szczególnymi potrzebami

Działania w tym zakresie będą ukierunkowane na zapewnienie dostępności informacji i szkoleń dla osób z niepełnosprawnościami, osób starszych oraz osób znajdujących się w trudnej sytuacji społecznej lub ekonomicznej. Obejmuje to m.in. dostosowanie materiałów edukacyjnych, rozwijanie dostępnych kanałów komunikacji oraz współpracę z organizacjami społecznymi działającymi na rzecz osób ze szczególnymi potrzebami. W ramach realizacji celu przewiduje się również działania mające na celu poprawę możliwości informowania i ewakuacji osób wymagających szczególnego wsparcia w sytuacjach zagrożenia.

6.5. Obszar 5 – Bezpieczna Łączność Państwowa oraz alarmowanie, ostrzeganie i powiadamianie

Zapewnienie sprawnego systemu łączności oraz skutecznego alarmowania i ostrzegania ludności stanowi jeden z kluczowych elementów systemu ochrony ludności na terenie gminy Sztum. Działania w tym obszarze będą realizowane w oparciu o rozwiązania przewidziane w przepisach dotyczących funkcjonowania Systemu Bezpiecznej Łączności Państwowej (SBŁP) oraz krajowego systemu ostrzegania i alarmowania ludności. Celem podejmowanych działań jest zapewnienie ciągłości komunikacji pomiędzy organami administracji publicznej, służbami ratowniczymi oraz innymi podmiotami realizującymi zadania w zakresie ochrony ludności i zarządzania kryzysowego, w tym w warunkach zakłóceń lub ograniczonej dostępności standardowych środków łączności.

Istotnym elementem systemu bezpieczeństwa na terenie gminy jest funkcjonujący System Ostrzegania i Alarmowania Ludności (SOiAL) obejmujący sieć syren alarmowych rozmieszczonych na obiektach administracji publicznej, jednostek ochrony przeciwpożarowej oraz innych obiektach infrastruktury publicznej.

System ten zarządzany jest z poziomu centrali powiatowej zlokalizowanej w PCZK Starostwa Powiatowego w Sztumie oraz zapasowej centrali w Komendzie Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Sztumie.

W skład systemu wchodzi (łącznie - 13 sztuk syren alarmowych) zarówno nowoczesne syreny elektroniczne - 9 sztuk z cyfrowym systemem sterowania oraz modułem komunikatów głosowych (TTS), jak również starsze syreny mechaniczne - 4 sztuki - pracujące w systemie DSP-50, które są wykorzystywane w procesie alarmowania i ostrzegania ludności.

Według stanu na rok 2026 funkcjonujący system alarmowania obejmuje swoim zasięgiem około 50% populacji gminy Sztum.

Jednym z głównych kierunków rozwoju systemu jest jego dalsza rozbudowa i modernizacja, w szczególności poprzez instalację nowych syren cyfrowych z funkcją emisji komunikatów głosowych, zwiększenie liczby punktów alarmowania na obszarach o niższym poziomie pokrycia

sygnałem alarmowym oraz integrację urządzeń alarmowych z siecią teleinformatyczną umożliwiającą ich zdalne sterowanie z wykorzystaniem bezpiecznych połączeń sieciowych (VPN).

Docelowo zakłada się osiągnięcie poziomu pokrycia systemem alarmowania nie niższego niż 70% populacji gminy, co znacząco zwiększy zdolność do szybkiego ostrzegania mieszkańców o występujących zagrożeniach.

Realizacja planowanych przedsięwzięć w zakresie rozbudowy i modernizacji systemu ostrzegania i alarmowania ludności pozostaje jednak w istotnym stopniu uzależniona od działań podejmowanych na szczeblu rządowym oraz wojewódzkim, w szczególności w zakresie wdrażania krajowych rozwiązań systemowych, finansowania infrastruktury alarmowania oraz integracji lokalnych systemów z krajowymi i regionalnymi systemami wykrywania zagrożeń oraz ostrzegania ludności.

W związku z powyższym działania podejmowane na poziomie gminy będą realizowane w ścisłej współpracy z administracją rządową, Wojewodą Pomorskim, Starostą Powiatu Sztumskiego oraz właściwymi służbami odpowiedzialnymi za rozwój krajowego systemu ochrony ludności i obrony cywilnej.

6.6. Obszar 6 – Korpus obrony cywilnej

Jednym z istotnych elementów budowy systemu ochrony ludności na poziomie lokalnym jest tworzenie i rozwijanie struktur organizacyjnych zdolnych do realizacji zadań w sytuacjach zagrożeń o charakterze nadzwyczajnym, w tym również w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa państwa lub konfliktu zbrojnego. W tym kontekście szczególne znaczenie ma rozwój struktur organizacyjnych wchodzących w skład Korpusu Obrony Cywilnej, które stanowią element systemu realizacji zadań z zakresu ochrony ludności i obrony cywilnej.

Zgodnie z przepisami Ustawa z dnia 5 grudnia 2024 r. o ochronie ludności i obronie cywilnej jednostki samorządu terytorialnego uczestniczą w organizowaniu oraz przygotowaniu formacji ochrony ludności zdolnych do realizacji zadań ratowniczych, zabezpieczających i pomocowych w sytuacjach kryzysowych. Formacje te mogą obejmować m.in. zespoły ratownictwa ogólnego, formacje logistyczne, zespoły wsparcia medycznego, zespoły ewakuacyjne, a także inne wyspecjalizowane grupy przeznaczone do realizacji zadań związanych z ochroną ludności.

Na poziomie gminy Sztum planuje się stopniowe tworzenie oraz rozwijanie lokalnych struktur formacji ochrony ludności, które będą zdolne do wspierania działań służb ratowniczych oraz administracji publicznej w sytuacjach nadzwyczajnych. W szczególności przewiduje się wykorzystanie potencjału instytucji publicznych, jednostek organizacyjnych gminy, organizacji pozarządowych oraz wolontariuszy zainteresowanych udziałem w działaniach na rzecz bezpieczeństwa społeczności lokalnej.

Ważnym elementem budowy struktury korpusu obrony cywilnej będzie również rozwój systemu szkoleń, ćwiczeń oraz działań przygotowawczych, umożliwiających przygotowanie osób zaangażowanych w realizację zadań ochrony ludności do działania w sytuacjach zagrożeń. Działania te będą obejmowały zarówno szkolenia teoretyczne, jak i ćwiczenia praktyczne związane z ewakuacją ludności, organizacją pomocy humanitarnej, zabezpieczeniem logistycznym oraz wsparciem działań ratowniczych.

Istotnym elementem rozwoju struktur obrony cywilnej będzie budowanie współpracy pomiędzy administracją publiczną, służbami ratowniczymi oraz organizacjami społecznymi, które mogą uczestniczyć w realizacji zadań związanych z ochroną ludności. Współpraca ta będzie miała na celu stworzenie spójnego systemu reagowania, który umożliwi skuteczne wykorzystanie dostępnych zasobów ludzkich i organizacyjnych w sytuacjach nadzwyczajnych.

Realizacja planowanych przedsięwzięć w zakresie tworzenia struktur formacji ochrony ludności, które w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa państwa i w czasie wojny staną się formacjami obrony cywilnej na terenie gminy Sztum, zostaje w istotnym stopniu uzależniona od działań podejmowanych na szczeblu rządowym oraz wojewódzkim, w szczególności w zakresie wdrażania krajowych rozwiązań systemowych, finansowania oraz integracji lokalnych struktur z krajowymi i regionalnymi strukturami ochrony ludności i obrony cywilnej.

W związku z powyższym działania podejmowane na poziomie gminy będą realizowane w ścisłej współpracy z właściwymi służbami, Wojewodą Pomorskim oraz z administracją rządową odpowiedzialnymi za rozwój krajowego systemu ochrony ludności i obrony cywilnej. Współpraca ta będzie obejmować zarówno działania organizacyjne, planistyczne, jak i szkoleniowe, mające na celu stopniowe budowanie zdolności do funkcjonowania struktur obrony cywilnej na poziomie lokalnym.

Rozwijanie struktur korpusu obrony cywilnej na terenie gminy Sztum będzie stanowiło ważny element zwiększania odporności społeczności lokalnych na różnego rodzaju zagrożenia oraz budowania zdolności do skutecznego reagowania w sytuacjach kryzysowych, klęsk żywiołowych oraz innych zdarzeń nadzwyczajnych. W dłuższej perspektywie działania te przyczynią się do wzmocnienia systemu ochrony ludności oraz zwiększenia poziomu bezpieczeństwa mieszkańców gminy.

Cel nr 1. Budowa i rozwój lokalnych struktur organizacyjnych formacji ochrony ludności

Działania w tym zakresie będą ukierunkowane na stopniowe tworzenie struktur organizacyjnych formacji ochrony ludności na poziomie gminy, określenie zakresu zadań, kompetencji oraz zasad funkcjonowania poszczególnych formacji, rozwijanie wyspecjalizowanych zespołów przeznaczonych do realizacji zadań ratowniczych, logistycznych, ewakuacyjnych i pomocowych, przygotowanie struktur organizacyjnych zdolnych do przekształcenia w formacje obrony cywilnej w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa państwa lub w czasie wojny.

Cel nr 2. Wykorzystanie potencjału instytucji i społecznego w budowie formacji ochrony ludności

Działania w tym zakresie będą ukierunkowane na stopniowe angażowanie jednostek organizacyjnych gminy w działania związane z ochroną ludności, rozwijanie współpracy z organizacjami pozarządowymi, instytucjami publicznymi oraz podmiotami sektora prywatnego, wspieranie inicjatyw wolontariackich i społecznych w zakresie działań na rzecz bezpieczeństwa i reagowania kryzysowego, tworzenie mechanizmów umożliwiających wykorzystanie potencjału społeczności lokalnych w sytuacjach zagrożeń.

3. Rozwój systemu szkoleń i przygotowania kadr formacji ochrony ludności

Działania w tym zakresie będą ukierunkowane na stopniowe organizowanie systematycznych szkoleń teoretycznych i praktycznych dla osób zaangażowanych w działania ochrony ludności, prowadzenie ćwiczeń z zakresu ewakuacji ludności, udzielania pomocy humanitarnej oraz organizacji zaplecza logistycznego, przygotowanie kadr zdolnych do wspierania działań służb ratowniczych i administracji

publicznej w sytuacjach kryzysowych, rozwijanie systemu doskonalenia zawodowego oraz podnoszenia kwalifikacji członków formacji ochrony ludności.

4. Integracja działań formacji ochrony ludności z systemem zarządzania kryzysowego

Działania w tym zakresie będą ukierunkowane na stopniowe zapewnienie spójności organizacyjnej pomiędzy strukturami ochrony ludności a systemem zarządzania kryzysowego, rozwijanie mechanizmów współdziałania z jednostkami Straży Pożarnej, Policji oraz innymi służbami, opracowanie procedur współpracy i koordynacji działań w sytuacjach nadzwyczajnych, włączanie formacji ochrony ludności do ćwiczeń i działań planistycznych prowadzonych na poziomie gminy.

5. Rozwój współpracy z administracją rządową i strukturami regionalnymi

Działania w tym zakresie będą ukierunkowane na stopniowe współdziałanie z administracją rządową w zakresie wdrażania krajowych rozwiązań systemowych dotyczących ochrony ludności i obrony cywilnej, udział w programach i inicjatywach realizowanych na poziomie starostaw, województwa i kraju, integracja lokalnych struktur ochrony ludności z regionalnymi i krajowymi systemami reagowania, wykorzystywanie dostępnych instrumentów wsparcia finansowego i organizacyjnego na rozwój struktur obrony cywilnej.

6. Wzmacnianie odporności społeczności lokalnych poprzez rozwój struktur obrony cywilnej

Działania w tym zakresie będą ukierunkowane na stopniowe budowanie zdolności społeczności lokalnych do reagowania na zagrożenia i sytuacje kryzysowe, rozwijanie systemów wsparcia dla mieszkańców w sytuacjach nadzwyczajnych, zwiększanie poziomu przygotowania społeczności lokalnych do funkcjonowania w warunkach kryzysowych, wzmacnianie bezpieczeństwa mieszkańców poprzez rozwój lokalnego systemu ochrony ludności.

Realizacja powyższych celów przyczyni się do stopniowego budowania na terenie gminy Sztum, przy ścisłej współpracy ze Starostwem Powiatowym, do sprawnego i zintegrowanego systemu formacji ochrony ludności i obrony cywilnej, który w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa państwa lub konfliktu zbrojnego będzie mógł funkcjonować jako element Korpusu Obrony Cywilnej, wspierając działania administracji publicznej oraz służb, straży, inspekcji i organizacji ratowniczych.

FINANSOWANIE ROZWOJU SYSTEMU OCHRONY LUDNOŚCI I OBRONY CYWILNEJ

7

Środki finansowe przeznaczone na realizację zadań wynikających ustawowych zadań oraz wynikających z niniejszej Strategii będą pochodziły w szczególności z budżetu państwa, budżetu gminy Sztum, środków z funduszy celowych, programów rządowych, środków Unii Europejskiej oraz innych dostępnych i otwartych źródeł finansowania wskazanych w rozdziale dotyczącym finansowania działań strategicznych.

Koszty realizacji zadań określonych w ustawie z dnia 5 grudnia 2024 r. o ochronie ludności i obronie cywilnej (Dz.U. 2024 poz. 1907) pokrywane są w ramach środków pozostających w dyspozycji właściwych dysponentów części budżetu państwa oraz jednostek samorządu terytorialnego.

Środki te przeznaczane są na finansowanie lub dofinansowanie działalności organów ochrony ludności oraz podmiotów ochrony ludności w zakresie realizacji zadań ochrony ludności i obrony cywilnej, w tym na zadania o charakterze obronnym Rzeczypospolitej Polskiej, w szczególności na:

1. tworzenie i utrzymywanie zasobów ochrony ludności przeznaczonych do realizacji zadań ochrony ludności (art. 33 ust. 5 ustawy);
2. tworzenie i utrzymywanie przez wójta, burmistrza oraz starostę zasobów ochrony ludności przeznaczonych do realizacji zadań ochrony ludności w odniesieniu do zagrożeń na obszarze odpowiednio gminy lub powiatu;
3. utrzymanie elementów systemów wykrywania zagrożeń oraz powiadamiania, ostrzegania i alarmowania o zagrożeniach (art. 70 ust. 3 ustawy);
4. dokonywanie przeglądów obiektów budowlanych w celu wytypowania obiektów, które mogą zostać uznane za obiekty zbiorowej ochrony (art. 91 ust. 10 ustawy);
5. przegląd budowli przeznaczonych na potrzeby obiektów zbiorowej ochrony;
6. budowę i przebudowę budowli ochronnych, organizowanie miejsc doraźnego schronienia, remont i utrzymanie obiektów zbiorowej ochrony oraz dostosowywanie obiektów do wymagań i warunków technicznych (art. 106 ust. 5 ustawy);
7. finansowanie lub dofinansowanie infrastruktury związanej z budownictwem ochronnym;
8. wnioskowanie o nadanie przydziałów mobilizacyjnych obrony cywilnej (art. 135 ust. 9 ustawy).

Zgodnie z art. 154 ustawy finansowanie zadań ochrony ludności i obrony cywilnej na poziomie gminy i powiatu planuje się w ramach budżetów odpowiednio gmin i powiatów.

Zadania te mogą być również finansowane w ramach rezerwy celowej, o której mowa w art. 26 ust. 4 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym. Jednostki samorządu terytorialnego mogą otrzymywać środki z budżetu państwa w formie dotacji celowych na finansowanie albo dofinansowanie zadań własnych z zakresu ochrony ludności i obrony cywilnej. Na realizację zadań zleconych z zakresu administracji rządowej jednostki samorządu terytorialnego otrzymują z budżetu państwa dotacje celowe w wysokości zapewniającej realizację tych zadań. Dotacje celowe są przekazywane przez wojewodów. Procentowy udział dotacji celowej w kosztach realizowanego zadania określa zawarta umowa. Wartość dotacji celowej może wynosić do 100% kosztów realizacji zadania.

Zasady otrzymywania oraz rozliczania dotacji celowych określa ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

HARMONOGRAM REALIZACJI

8

Realizacja Gminnej Strategii Rozwoju Systemu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej dla Miasta i Gminy Sztum na rok 2026 oraz lata 2027–2031 będzie przebiegać etapowo, w sposób skoordynowany pomiędzy Miastem i Gminą Sztum, Powiatem Sztumskim oraz podmiotami systemu ochrony ludności. Harmonogram działań został opracowany w oparciu o:

- diagnozę środowiska bezpieczeństwa gminy,
- wnioski wynikające z Gminnego Planu Zarządzania Kryzysowego,
- program ochrony ludności na lata 2025–2026,
- plany inwestycyjne gminy,
- potrzeby wynikające z ustawy z dnia 5 grudnia 2024 r. o ochronie ludności i obronie cywilnej,
- zapotrzebowanie na rozwój infrastruktury ochronnej oraz zaplecza logistycznego systemu ochrony ludności.

W szczególności harmonogram obejmuje działania związane z:

- budową i modernizacją obiektów zbiorowej ochrony,
- tworzeniem i rozwojem infrastruktury magazynowej ochrony ludności,
- wyposażeniem podmiotów ochrony ludności,
- rozwojem systemów ostrzegania i alarmowania ludności,
- przygotowaniem administracji publicznej oraz mieszkańców do reagowania na zagrożenia.

Szacunkowa wartość planowanych nakładów finansowych przeznaczonych na realizację przedsięwzięć w analizowanym okresie wynosi około **66 mln zł**, przy czym poszczególne kwoty mają charakter szacunkowy i będą podlegały aktualizacji w zależności od dostępności środków finansowych oraz przygotowania dokumentacji projektowej.

8.1 Etap I – przygotowanie i rozpoczęcie inwestycji (2026)

Pierwszy etap realizacji strategii obejmuje przede wszystkim działania planistyczne, organizacyjne i przygotowawcze, których celem jest stworzenie podstaw do rozwoju infrastruktury ochrony ludności w kolejnych latach. Do najważniejszych działań przewidzianych do realizacji należą:

Działania planistyczne i organizacyjne

- opracowanie koncepcji przestrzenno-funkcjonalnej rozwoju infrastruktury obiektów zbiorowej ochrony na terenie gminy,
- przygotowanie dokumentacji projektowej dla planowanych inwestycji,
- identyfikacja i przegląd istniejących obiektów budowlanych możliwych do wykorzystania jako miejsca zbiorowej ochrony ludności,
- opracowanie planów adaptacji wytypowanych obiektów do funkcji ukryć i schronów,
- prowadzenie audytów technicznych infrastruktury publicznej pod kątem możliwości wykorzystania jej w systemie ochrony ludności.

Działania inwestycyjne i infrastrukturalne

W roku 2026 planuje się rozpoczęcie realizacji następujących przedsięwzięć:

1. Opracowanie dokumentacji planistycznej dla rozwoju systemu budowli ochronnych na terenie gminy Sztum – obejmującej wskazanie lokalizacji nowych obiektów oraz adaptacji istniejących budynków.

2. Przygotowanie dokumentacji projektowej dla miejsca doraźnego schronienia [MDS] w pomieszczeniach piwnicznych Sztumskiego Centrum Kultury obejmującej przebudowę podziemia budynku oraz jego dostosowanie do funkcji MDS schronu
3. Przygotowanie dokumentacji projektowej pod budowę, w kolejnych latach, Magazynu OLiOC wraz ze schronem, w systemie kondygnacyjnym, na działce należącej do gminy przy ul. Kochanowskiego.
4. Przygotowanie dokumentacji pod budowę Punktu Magazynowego w miejscowości Biała Góra przy remizie OSP

Reasumując, w roku 2026 działania realizowane przez gminę Sztum koncentrują się głównie na identyfikacji i przygotowaniu infrastruktury ochrony ludności.

8.2 Etap II – rozwój infrastruktury systemu (2027–2029)

Drugi etap realizacji strategii obejmuje realizację zasadniczych przedsięwzięć inwestycyjnych oraz rozwój infrastruktury systemu ochrony ludności i obrony cywilnej. W szczególności planuje się:

Rozwój infrastruktury obiektów zbiorowej ochrony:

- rozpoczęcie i realizację budowy Magazynu OLiOC wraz ze schronem przy ul. Kochanowskiego
- realizację inwestycji polegającej na budowie Punktu Magazynowego OLiOC w miejscowości Biała Góra;
- przebudowę i modernizację pomieszczeń piwnicznych budynku Sztumskiego Centrum Kultury na potrzeby MDS dla ludności,
- rozpoczęcie i realizację budowy Magazynu OLiOC przy ul. Lipowej
- adaptację wybranych budynków użyteczności publicznej do funkcji miejsc zbiorowej ochrony.

Docelowo planuje się stworzenie systemu mieszanej infrastruktury ochronnej obejmującej:

- większe schrony i ukrycia w mieście Sztum (300–500 osób),
- średnie obiekty w większych miejscowościach gminy,
- mniejsze miejsca ukrycia w wybranych sołectwach.

Rozwój zaplecza logistycznego

W ramach rozwoju zaplecza logistycznego planuje się:

- uruchomienie magazynów ochrony ludności przy ul. Lipowej i ul. Kochanowskiego,
- doposażenie magazynów w sprzęt ratowniczy i logistyczny,
- zakup agregatów prądotwórczych, sprzętu medycznego, zestawów ratowniczych oraz wyposażenia umożliwiającego organizację miejsc czasowego pobytu ludności.

Rozwój systemów ostrzegania i alarmowania

Planowane działania obejmują:

- modernizację infrastruktury ostrzegania i alarmowania ludności,
- rozwój systemów łączności dla służb i podmiotów ochrony ludności,
- integrację systemów informacyjnych wspierających zarządzanie kryzysowe.

8.3 Etap III – integracja i rozwój systemu (2030–2031)

Ostatni etap realizacji strategii będzie koncentrował się na utrwaleniu osiągniętych zdolności systemu ochrony ludności oraz dalszym podnoszeniu poziomu odporności społecznej. Planowane działania obejmują w szczególności:

- zakończenie realizacji inwestycji infrastrukturalnych rozpoczętych w latach wcześniejszych,
- rozwój sieci obiektów zbiorowej ochrony w gminie,
- dalsze doposażanie podmiotów ochrony ludności,
- rozwój cyfrowych systemów wspierających zarządzanie kryzysowe,
- prowadzenie szkoleń i ćwiczeń dla administracji publicznej, służb ratowniczych oraz mieszkańców,
- rozwijanie współpracy pomiędzy gminą, służbami, organizacjami społecznymi oraz przedsiębiorstwami infrastruktury krytycznej.

8.4 Zasady aktualizacji harmonogramu

Harmonogram realizacji strategii ma charakter **ramowy** i może być aktualizowany w trakcie obowiązywania strategii w zależności od:

- dostępności środków finansowych,
- zmian w przepisach prawa,
- pojawienia się nowych zagrożeń,
- zmian w dokumentach strategicznych szczebla krajowego i wojewódzkiego.

Realizacja poszczególnych przedsięwzięć będzie uzależniona od możliwości finansowych gminy Sztum oraz dostępności środków zewnętrznych, w szczególności środków budżetu państwa, programów rządowych oraz funduszy Unii Europejskiej

MONITORING I EWALUACJA

9

Skuteczna realizacja Gminnej Strategii Rozwoju Systemu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej dla Miasta i Gminy Sztum na lata 2026-2031 wymaga prowadzenia systematycznego monitoringu postępów realizacji przyjętych celów strategicznych i operacyjnych oraz okresowej oceny skuteczności podejmowanych działań.

Założenia te są na bieżąco uzgadniane w ramach prac Gminnego Zespołu Zarządzania Kryzysowego, grupy roboczej powołanej [Zarządzeniem Starosty Sztumskiego nr 10/2025 z dnia 28 maja 2025 r. w sprawie powołania grupy roboczej do realizacji zadań w zakresie ochrony ludności i obrony cywilnej](#)⁶, a także w oparciu o Wielostronne Porozumienie w sprawie współpracy w zakresie zarządzania kryzysowego, ochrony ludności, obrony cywilnej, obronności oraz bezpieczeństwa powszechnego zawarte w dniu 9 czerwca 2025 r. pomiędzy Starostą Sztumskim a Burmistrzami i Wójtami gmin powiatu sztumskiego.

Monitoring i ewaluacja strategii stanowią integralny element procesu zarządzania strategicznego, umożliwiając bieżącą ocenę realizacji zaplanowanych przedsięwzięć, identyfikację ewentualnych zagrożeń dla realizacji strategii oraz wprowadzanie niezbędnych korekt wynikających ze zmieniającego się środowiska bezpieczeństwa.

Realizacja poszczególnych celów strategicznych oraz celów cząstkowych (operacyjnych) określonych w niniejszym dokumencie uzależniona będzie od poziomu dostępnych dla gminy środków finansowych przeznaczanych na realizację tych zadań.

Środki te będą pochodziły z budżetu państwa, budżetu gminy Sztum, środków z funduszy celowych, programów rządowych, środków Unii Europejskiej oraz innych dostępnych otwartych źródeł finansowania wskazanych w rozdziale dotyczącym finansowania działań. Stopień oraz tempo realizacji poszczególnych przedsięwzięć przewidzianych w niniejszym dokumencie będą również uzależnione od ewentualnych zmian zachodzących w obowiązującym systemie prawnym regulującym funkcjonowanie ochrony ludności i obrony cywilnej, a także od priorytetów określanych w dokumentach strategicznych wyższego szczebla, w szczególności dokumentach rządowych oraz wojewódzkich.

W związku z powyższym niniejsza Strategia ma charakter dokumentu kierunkowego z zachowaniem elastycznego charakteru, którego realizacja może podlegać aktualizacji w przypadku zmian uwarunkowań prawnych, finansowych, organizacyjnych lub środowiska bezpieczeństwa, mających wpływ na funkcjonowanie tworzonego systemu ochrony ludności i obrony cywilnej na terenie gminy Sztum.

9.1 Cele systemu monitoringu

Podstawowym celem systemu monitoringu jest zapewnienie bieżącej kontroli nad realizacją strategii oraz umożliwienie oceny stopnia osiągania założonych celów strategicznych i operacyjnych. Do głównych zadań systemu monitoringu należą w szczególności:

- bieżąca analiza stopnia realizacji zadań wynikających ze strategii,
- ocena postępów w realizacji inwestycji infrastrukturalnych w zakresie ochrony ludności i obrony cywilnej,

⁶ <https://bip.powiatasztumski.pl/1735.html?file=10156>

- identyfikacja problemów i barier w realizacji zaplanowanych przedsięwzięć,
- monitorowanie poziomu przygotowania gminy oraz podmiotów ochrony ludności do reagowania na sytuacje kryzysowe,
- ocena efektywności wykorzystania środków finansowych przeznaczonych na realizację strategii,
- dostosowywanie działań strategicznych do zmieniających się uwarunkowań prawnych, organizacyjnych i finansowych.

9.2 Podmioty odpowiedzialne za monitoring

Za koordynację procesu monitorowania realizacji strategii odpowiedzialny jest **Burmistrz Miasta i Gminy Sztum**, działający przy wsparciu **Gminnego Zespołu Zarządzania Kryzysowego** oraz komórki organizacyjnej Urzędu Miasta i Gminy właściwej do spraw zarządzania kryzysowego, ochrony ludności i obrony cywilnej. W proces monitorowania realizacji strategii zaangażowane są również:

- jednostki organizacyjne gminy Sztum
- podmioty ochrony ludności funkcjonujące na terenie gminy,
- służby, straże i inspekcje,
- jednostki ochrony przeciwpożarowej,
- instytucje infrastruktury krytycznej,
- organizacje pozarządowe współpracujące w systemie ochrony ludności.

Jednostki realizujące zadania wynikające ze strategii są zobowiązane do przekazywania informacji dotyczących stopnia realizacji poszczególnych przedsięwzięć oraz występujących problemów lub zagrożeń dla ich realizacji.

9.3 System wskaźników monitorowania

Ocena realizacji strategii będzie dokonywana w oparciu o zestaw wskaźników ilościowych i jakościowych odnoszących się do kluczowych obszarów funkcjonowania systemu ochrony ludności i obrony cywilnej. Do podstawowych wskaźników monitorowania należą w szczególności:

- liczba wybudowanych lub zmodernizowanych obiektów zbiorowej ochrony,
- liczba obiektów publicznych dostosowanych do funkcji miejsc doraźnego schronienia,
- liczba utworzonych lub doposażonych magazynów ochrony ludności,
- liczba zakupionych elementów wyposażenia i sprzętu ratowniczego,
- stopień rozwoju systemów ostrzegania i alarmowania ludności,
- liczba przeprowadzonych szkoleń i ćwiczeń z zakresu ochrony ludności i obrony cywilnej,
- liczba mieszkańców objętych działaniami edukacyjnymi w zakresie bezpieczeństwa i reagowania na zagrożenia,
- poziom przygotowania gminy do reagowania na sytuacje kryzysowe.

Wskaźniki te mogą być w trakcie realizacji strategii uzupełniane lub modyfikowane w zależności od potrzeb oraz zmian w systemie ochrony ludności i obrony cywilnej.

9.4 Raportowanie i ocena realizacji strategii

Monitoring realizacji strategii będzie prowadzony w sposób ciągły, natomiast jego wyniki będą przedstawiane w formie **okresowych raportów z realizacji strategii**.

Raporty będą sporządzane co najmniej raz w roku i przedkładane Radzie Miejskiej w Sztumie. W raporcie przedstawiane będą w szczególności:

- stopień realizacji poszczególnych celów strategicznych i operacyjnych,
- stan realizacji przedsięwzięć inwestycyjnych,
- poziom wykorzystania środków finansowych,
- zidentyfikowane problemy i zagrożenia dla realizacji strategii,
- rekomendacje dotyczące dalszych działań.

Wnioski z raportów mogą stanowić podstawę do podejmowania decyzji dotyczących aktualizacji harmonogramu realizacji strategii lub modyfikacji priorytetów działania.

9.5 Ewaluacja strategii

Ewaluacja strategii będzie polegała na kompleksowej ocenie skuteczności i efektywności realizowanych działań oraz ich wpływu na poziom bezpieczeństwa mieszkańców gminy Sztum.

Planowane są dwa zasadnicze etapy ewaluacji:

Ewaluacja śródkresowa – przeprowadzona w połowie okresu obowiązywania strategii (ok. 2028–2029), której celem będzie ocena stopnia realizacji przyjętych celów oraz identyfikacja ewentualnych koniecznych korekt.

Ewaluacja końcowa – przeprowadzona po zakończeniu okresu obowiązywania strategii (2031), mająca na celu podsumowanie osiągniętych rezultatów oraz wypracowanie wniosków i rekomendacji dla kolejnych dokumentów strategicznych.

Ewaluacja może być realizowana przez gminę, przy współpracy z powiatem, służbami, strażami i inspekcjami oraz – w razie potrzeby – z udziałem ekspertów zewnętrznych.

9.6 Aktualizacja strategii

Strategia może podlegać aktualizacji w trakcie okresu jej obowiązywania w szczególności w przypadku:

- istotnych zmian w przepisach prawa dotyczących ochrony ludności i obrony cywilnej,
- pojawienia się nowych zagrożeń dla bezpieczeństwa państwa i regionu,
- zmian w dokumentach strategicznych szczebla krajowego lub wojewódzkiego,
- pozyskania nowych źródeł finansowania inwestycji w zakresie ochrony ludności,
- konieczności dostosowania strategii do zmieniających się uwarunkowań społecznych, gospodarczych lub środowiskowych.

Aktualizacja strategii będzie dokonywana w trybie właściwym dla jej przyjęcia.

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

10

Niniejsza Gminna Strategia Rozwoju Systemu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej na lata 2026 i 2027-2031 dla Miasta i Gminy Sztum stanowi dokument podlegający uchwaleniu przez Radę Miejską w Sztumie po wcześniejszym zaopiniowaniu projektu poprzez Gminny Zespół Zarządzania Kryzysowego oraz Komisję Wsi, Gospodarki Komunalnej i Bezpieczeństwa, Rady Miejskiej w Sztumie.

Jej realizacja ma zapewnić systemowe i długofalowe wzmocnienie bezpieczeństwa mieszkańców gminy Sztum.

Opracowała:

Emilia Zielińska
Inspektor ds. ochrony ludności i obrony cywilnej
tel.: 55 648 68 48
e-mail: emilia.zielinska@sztum.pl

Uzasadnienie

Strategia Rozwoju Systemu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej na lata 2026-2031 dla Miasta i Gminy Sztum stanowi implementację strategii wojewódzkiej i powiatowej w tym zakresie.

Celem opracowania niniejszej strategii jest wyznaczenie długoterminowych celów oraz planowanie działań niezbędnych do ich osiągnięcia, a także kreślenie sposobów działania organów i podmiotów ochrony ludności w środowisku bezpieczeństwa województwa pomorskiego, w tym w szczególności Miasta i Gminy Sztum. Niniejszy dokument pozwala usystematyzować działania, optymalizować wykorzystanie zasobów i zwiększyć efektywność działań w zakresie maksymalizacji poziomu ochrony ludności na terenie gminy Sztum. Niniejsza Strategia Rozwoju Systemu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej na lata 2026-2031 dla Miasta i Gminy Sztum stanowi dokument podlegający uchwaleniu przez Radę Miejską w Sztumie po wcześniejszym zaopiniowaniu projektu poprzez Gminny Zespół Zarządzania Kryzysowego (GZZK) w Sztumie. W dniu 05.05.2026 r. Strategia została **pozytywnie** zaopiniowała przez GZZK.

Jej realizacja ma zapewnić systemowe i długofalowe wzmocnienie bezpieczeństwa mieszkańców powiatu sztumskiego.